

Upravništvo Ljubljana, Pucinijska ulica 3
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Iskustveni oddelki Ljubljana, Pucinijska ulica 3
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Podružnica Novo mesto, Ljubljanska cesta 6
Iskustveni oddelki Ljubljana, Pucinijska ulica 3
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Računalni oddelki Ljubljana, Pucinijska ulica 3
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

JUTRO

Izhaja vsak dan razen posebnosti
Mesečna naročnina 32 Lir

Uredništvo:

Ljubljana — Pucinijska ulica št. 3
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

Die Front bei Aachen gehalten

Masseneinsatz von Artillerie, Flieger-, Panzer- und Infanterieverbänden — Schwere Verluste der Nordamerikaner — Masse der feindlichen Angriffe an der lothringischen Nordostgrenze aufgefangen — Feindvorstöße in Mittelitalien gescheitert — Sowjetische Durchbruchversuche bei Budapest erneut abgeschlagen

Aus dem Führerhauptquartier, 20. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Die dritte Abwehrschlacht bei Aachen hat sich gestern zu bisher nicht erlebter Härte gesteigert. Unter Masseneinsatz von Artillerie, Fliegern, Panzer- und Infanterieverbänden versuchten die Nordamerikaner den Durchbruch zu erzwingen. Die deutsche Front hat gehalten.

Im Verlauf dieser mit stärkster Erbitterung geführten Kämpfe wechselten im Raum von Geilenkirchen einige Stellungen mehrmals am Tage den Besitzer. Mehrere hundert Gefangene blieben in unserer Hand. Zwischen Würselen und dem Wald von Hürtgen vernichteten unsere Truppen erneut 35 feindliche Panzer. Im übrigen brachte den Nordamerikanern die Opferung Tausender ihrer Soldaten in diesem Kampfgebiet bisher lediglich den Besitz eines schmalen Geländestreifens.

Im Stadtgebiet von Metz an der lothringischen Nordostgrenze und im Raum östlich Mörchingen gingen unsere Truppen die Masse der feindlichen Angriffe auf. Zwischen dem Rhein-Marne-Kanal und St. Die gelang es dem Feind, nach heftigen Kämpfen vorzudringen. Nördlich Montbéliard brachte unsere entschlossene Abwehr angreifende französische Verbände zum Stehen. Unmittelbar an der Schweizer Grenze ist dem Feind unter Ausnutzung dieser Flankensicherung ein Einbruch in das Elsass gelungen.

Über dem Kampfraum im Westen kam es zu erbitterten Luftkämpfen, bei denen deutsche Jäger aus überlegenen feindlichen Verbänden 9 Flugzeuge abschossen.

Am Tage und in der Nacht wurde Gross-London und der Raum von Antwerpen von V1 und V2 beschossen. In Mittelitalien scheiterten zahlreiche

Vorstöße nordamerikanischer Truppen im Etruskischen Apennin und an der Adria. Durch deutsche Schnellboote wurden in der Adria zwei mit Nachschub beladene feindliche Schoner versenkt.

Bei Apatin und Batina an der Donau scheiterten alle Versuche der Bolschewisten, ihre Brückenköpfe zu erweitern. Unsere Truppen auf dem Balkan wiesen erneute bulgarische Angriffe östlich der Strasse Pristina—Mitrovica ab.

Südöstlich Budapest setzten die Sowjets nach den hohen Panzerverlusten der Vortage ihre Durchbruchversuche nur mit Infanterie fort. Unsere Divisionen zerschlugen sämtliche Angriffe und entzissen dem Feind in kraftvollen Gegenstößen Gelände. Schlachtflieger zerstörten auf einem sowjetischen Flugplatz 40 Flugzeuge am Boden und beschädigten 10 weitere.

Auch südlich des Matra-Gebirges sowie im Raum Miskolc und Tokaj blieben starke bolschewistische Angriffe bis auf geringe Einbrüche erfolglos.

Aus dem Frontbogen südöstlich Libau trat der Feind erneut zum Grossangriff an, den er durch starkes Artilleriefeuer und heftige Schlachtfliegerangriffe vorbereitet hatte. Die erste Angriffswelle brach zusammen. Weitere heftige Kämpfe mit nachgeführten Kräften sind im Gange.

An der Landfront von Sworbe steht die Besatzung der Halbinsel im schwerem Kampf mit dem eingebrochenen Gegner. Deutsche Seestreitkräfte unterstützten durch ihr Feuer die eigenen Truppen.

Im westlichen Reichsgebiet setzten anglo-amerikanische Fliegerverbände ihre Angriffe gegen die Zivilbevölkerung fort und beschossen Eisenbahnzüge. Von den Wien und weitere Orte in Südostdeutschland angreifenden nordamerikanischen Bombern schoss Flakartillerie der Luftwaffe 21 viernotorige Bomber ab.

Kdaj bo uporabljena nemška ljudska vojska?

Berlin, 19. nov. Berlinski nedeljski listi se izčrpno bavijo s problemom nemške ljudske vojske.

»Völkischer Beobachter« piše, da bodo uporabljani bataljoni nemške ljudske vojske v glavnem pri dveh priložnostih: Če bi izkrcal nasprotnik sile iz zraka ali z morja, da bi obkolili ali zajeli izkrcane čete, dokler ne bi bila s pomočjo drugih delov vojske odstranjena nevarnost. Če bi se pa posrečilo sovražniku na mejah vdori ali celo prodori, potem bodo uporabljeni bataljoni ljudske vojske ogroženih okrožij kot dopolnilo in ojačenje divizij na bojišču.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« razpravlja o službi v nemški ljudski vojski. Pri padni nemške ljudske vojske bodo morali vsak teden pol dneva opravljati službo. Pri tem bo upoštevano vojno važno poklicno delo. Izoliranje bo izvršeno sicer za vse istočasno, toda osebe, ki so neobhodno potrebne v obratovitvi, prometu in poročevalski službi, bodo ostale čim dalje možno na svojih dosedanjih mestih, torej bodo šele kasneje zgrabile za orožje. Pri ljudski vojski ne bo abstraktnega vezbanja, v glavnem se bo izobraževalo v rabi modernega orožja.

O vprašanju vojne krivde

Berlin, 19. nov. »Völkischer Beobachter« je prišel v nedeljo objavljati vrsto člankov namestnika tiskovnega šefa nemške vlade, Helmuta Sündermanna, o vprašanju vojne krivde. Sovražnikom sumničnem, da je prišla Nemčija z vojno, da bi dosegla svetovno gospodstvo, postavlja Sündermann nasproti argumente znanega britanskega novinarja Georgesa Glasgowa, ki jih je objavil v oktobrski številki mesečnika »Contemporary Review«, v katerem je izjavil dobesedno: »Ko je osnoval mladi nemški narod modro, spretno in marljivo svojo državo, je videla Anglija v vstajajoči Nemčiji samo tekmeča. Za protinemško obkoljevalno politiko, ki je nato sledila, nosi Velika Britanija glavno odgovornost.« To je bilo ozadje prve svetovne vojne in ista igra se je ponovila napram Italiji in Japoniji, ko sta pričeli ti dve deželi konkurirati z Britancem v Sredozemlju oziroma v Vzhodni Aziji. Skoraj 15 let je veljal Duce v Londonu kot visoko spoštovan evropski državnik, ko pa je opozoril, da žive na Malti Italijani in da Britanski otoki ne ležijo v Sredozemlju, marveč na Atlantiku, je postal takoj »razbojnik«. — »Mednarodni pravni zakon«, ki ga je prekršila Nemčija, ni noben zakon, to je v najboljšem primeru šega, namreč, da »matrajo posejudoji same sebe za pravice in Boga dopadljive, manj premožne, toda ponosne pa imajo za sumljive in nevarne, zaradi česar jih je treba pobiti, preden bi pričeli premišljevat o razdelitvi dobrin«.

Združitev madžarskih narodnih sil

Budimpešta, 19. nov. Madžarska nacionalistična stranka in tako zvano združenje borcev z vzhodnega bojišča so sporočili, da vstopajo v madžarsko stranko Puščiastih križev. Madžarski narodni socialisti so pod vodstvom sedanjega kmetijskega ministra Palffyja S. tem, da so se pridružili nacionalisti in združenje borcev vzhodnega bojišča stranki Puščiastih križev, je bil storjen odločen korak v smeri koncentracije svetovnonazorsko enako usmerjenih gibanj.

Budimpešta, 19. nov. Vlada je razširila prekl sod z veljavo dne 18. novembra. S tem hoče doseči, da bo prekl sod sodil vse zločine in prestopke, ki zmanjšujejo vojaško silo madžarskega naroda.

Dvojna angleška igra

Stockholm, 18. nov. Po vesti londonskega poročevalca švedskega lista »Afton Tidningen« je objavil angleški list »Daily Express«, da morajo Angleži pazljivo zasledovati razširjanje komunizma na kontinentu, ker predstavlja komunizem slab nauk in napačno filozofijo. Zato je nevarno britanskemu življenjskemu sistemu. »Daily Express« poudarja izrecno, da ne sme imeti Anglija nobenih komunistov ali komunizmov.

To so torej moskovski pomočniki že spoznali. V lastni deželi nečesto imeti nikalnih bojševikov, toda ostalo Evropo jim brez pomislekov izročajo, čeprav se zavedajo, da prinaša bojševizem narodom zrna in siromaštvo. »Daily Express« je prinesel s svojimi pripombami poseben donos k temi »Anglija in Evropa«.

Britansko priznanje nemške sposobnosti

Zeneva, 19. nov. »Čudno je, zakaj nas Evropa ni tako vesela, kakor smo pričakovali?« vprašuje sir Ernest Benn v angleškem tedniku »Truth«. »Prav za prav vzroka ni treba dolgo iskati,« nadaljuje. »Prej je vladal red in Evropa je bilo dobro, danes vlada nered in Evropa gre slabo.« Priznati je treba, da se je nemški sposobnosti in spretnosti posrečilo zgraditi red, ki je zagotovil evropskim narodom pet let dela, urejene razmere in predvsem prehrano. Če dalje časa lahko opazujemo, kaj vse si izmišlja angloameriški diktatorji, da bi obdržali Angleže pri dobrem razpoloženju. O tem, kar razmišljajo milijoni Evropejcev, ne povedo ničesar. Nešteti milijoni poštenih Evropejcev, ki so doživeli, da so prišli njihove dežele na rob propada, združujejo že morda danes pojem »britanskega imperija« s krivico, ropom, linčanjem, množičnimi ustrelitvami itd., ker so bili priče stvarim, ki so se dogodile pod varstvom angloameriških čet.

Pogrešan zavezniki letalski maršal

Stockholm, 19. nov. Reuter javlja, da pogreša letalskega maršala Sira Stafforda Leigh-Malloryja. Mallory je 14. novembra z letalom zapustil Anglijo, da bi prevzel svoje novo mesto šefa letalskega poveljstva v jugovzhodni Aziji.

Bojišče pri Aachnu se drži

Množestvena uporaba topništva, letal, oklopnikov in pehotnih oddelkov — Težke izgube Američanov — Večina sovražnikovih napadov na lorenški severno-vzhodni meji prestražena — Izjalovljeni sovražnikovi sunki v srednji Italiji — Sovjetski prebivalni poizkusi pri Budimpešti znova odbiti

Führerjev glavni stan, 20. nov. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja: Tretja obrambna bitka pri Aachnu je narasla večer do doslej nedozivljene trdote. Z množičnim posegom topništva, minometov, oddekov oklopnikov in pehote so poizkušali Američani izsiliti prodor, nemško bojišče pa je vzdržalo vse napade.

V teh bitkah z največjo ogorčenostjo so menjavali nekateri odseki postojank na področju pri Geilenkirchenu večkrat na dan svojega posestnika. Več sto ujetnikov je ostalo v naših rokah. Med Würselenom in Hürtgenom gozdom so uničile naše čete ponovno 35 sovražnikovih oklopnikov, v ostalem pa je prineslo Američanom žrtvovanje tisočev vojakov na tem področju le posest ozkega ozemelskega pasu.

Na mestnem področju pri Metzu na lorenški severovzhodni meji in na področju vzhodno od Mörchingena so ustavile naše čete glavno sovražnikovih napadov. Med prekopom Ren—Marna in St. Die'em je uspelo sovražniku, da je prodrl po težki bojni napred. Severno od Montbéliarda je ustavila naša odločna obramba napadajoče francoske oddelke, neposredno ob švicarski meji pa je uspelo sovražniku potem, ko je izkoristil to bočno zaščito, da je vdrl v Alzajco.

Nad bojnimi področjem na zapadu je prišlo do ogorčenih letalskih bitk, v katerih so nemški lovci sesirili 9 letal iz premočnih sovražnikovih oddelkov.

Podnevi in ponoči smo obstrlevali Veliki London in področje pri Anversu z »V1« in »V2«.

V srednji Italiji so se izjalovili številni sunki ameriških čet v Etruskanskih Apeninih in ob Jadranu.

Težki, toda uspešni obrambni boji pri Aachnu in v Loreni

Nadaljevanje obrambne bitke na Madžarskem — Sovjetski napadi ob prelazu Dutke so se izjalovili

Berlin, 20. nov. Bitke na zapadu so se nadaljevale v soboto z naraščajočim ogorčenjem. Po zboljanju vremena je lahko sovražnik na dosedanjih težkih se v večji meri upomabljal svoje letalstvo kakor doslej. Tudi topniška priprava je bila »slavitejša kakor bobneči ogenj prejšnjega dne«.

Ameriška 1. in 9. armada sta ponovili kljub izrazitemu neuspehu ki sta sta doživeli v petek na področju Aachna med Geilenkirchom in Hürtgenom, svoje sile, s številnimi oklopnimi oddelki podprte napade. Po sebo močen je bil sovražnikov pritisk zopet na obeh straneh Geilenkircha ter na področju med Würselenom in Stolbergom. Napredniki, ki je kljub velikim izgubam vedno znova napadal, je sicer na posameznih mestih napredoval, vendar so Nemci s takojšnjimi protinapadi zajezili ali pa izravnali vdore. V oku bojišča zapadno od Eschweilerja med Würselenom in Cressenichom je bil sovražnikov naval popolnoma brezuspešen. Osredotočen ogenj nemške pehote in topništva je popolnoma razbil napredujoče ameriške oklopneke in pehote.

Enako siloviti so bili boji na drugem težišču, vzhodno od Thionvillia in na področju Metz, tu je poizkušala ameriška 3. armada izrabiti svoje kmajevne uspehe prejšnjih dni za prodor na spodnji tek Nieda, nedaleč od izliva te reke v Saar. Američani pa so naleteli na trdovraten odpor nemških divizij. Ki so razpršile sovražnikove napade in jih predčasno ustavile. Tudi tu se nemška obramba ni zagrizno držala posameznih odsekov, marveč se je sovražnikovemu glavnemu sunku spretno izmaknila, da bi mu nato lahko z osredotočenimi protinapadi odvzela silo zaleta. Ta cilj so dosegli Nemci tako vzhodno od Thionvillia in tudi južnovzhodno od Lunevilla. V poslednjem odseku bojišča so se bili posebno ogorčeni boji predvsem vzdolž ceste, ki vodi od Baddonvillerja v Schirmeck.

Medtem ko so se sovražniki napadi v severni in južni Loreni po prčtnih uspehih razširili, so se ameriški pehotni in oklopniki odločili neposredno severno in južno od Metz, kjer prihajajo mestu. Več sovražnikovih poizkusov proboja v mestno področje samo, ki je obdano od starih francoskih trdnjav in utrjevalnih naprav, se je izjalovilo ob žilavem odporu nemških posadk.

Ob Burgundskih vratih se je položaj po napadu maroških oddelkov le nobistveno izpremenil.

K novim obrambnim uspehom nemških čet na zapadu je odločno pripomoglo tudi nemško letalstvo. Podnevi in ponoči so posegali oddelki bojnih letal v boje na zemlji in močno napadali sovražnikove oskrbovalne ceste.

Na jugu in severu vzhodnega bojišča so bili v soboto v nasprotju z italijanskimi bojiščem, na katerem je bilo le krajevno bojno delovanje, ogorčeni boji. Sovjetske čete so z nezmanjšan silovitostjo napadale med Budimpešto in Miskolcem, predvsem na področju južno od Hatvana, na obeh straneh Gyöngösvösa ter južno in južnovzhodno od Miskolca. Na vseh teh mestih so bili to izrazito sovjetski probajni poizkusi, pri katerih so uporabljali na sovjetski strani sorazmerno močne sile, predvsem oklopniske oddelke. Kljub večkratni ponovitvi napadov, ki so jih podpirali bojni letalci, je dosegel sovražnik le na par krajših majhne krajeve uspehe, ki pa so jih nemške in madžarske čete s takojšnjimi protinapadi zopet zmanjšale.

Ker poizkusi proboja na madžarski ravnini sovjetskim četam niso prinesli žaleznega vrnega, so pričele v soboto nove močne napade na obeh straneh ceste preko prelaza Dutke v vzhodnih Beskidih. Po močnem bobnečem ognju sta napadli 2 sovjetski pehotni diviziji nemške zaporne postojanke, vendar nista, razen vdora zapadno od ceste dosegli nobenega uspeha, toda tudi ta vdor so Nemci po trumih bojih zopet odstranili.

Po daljši prekinitvi je v soboto zopet oživelo bojno delovanje na polotoku Sorvema. Na sovjetski strani so zbrali temkaj dve do tri divizije, s katerimi so prešli v notranjih

Nemški brzi čolni so potopili na Jadranu dve otovorjeni sovražnikovi lahki dvojam-borici.

Pri Apatinu in Batini ob Dunavu so se izjalovili vsi boljševiški poizkusi, s katerimi so hoteli razširiti svoje predmostje.

Naše čete so odbile na Balkanu ponovne bolgarske napade vzhodno od ceste Priština—Mitrovica.

Južnovzhodno od Budimpešte so nadaljevale sovjetske čete po velikih oklopnih izgubah prejšnjih dni svoje prebitalne poizkuse le s pehoto. Naše divizije so razle vse napade in iztrgale sovražniku ozemlje s krepkimi protisunkmi. Bojni letalci so uničili na nekem sovjetskem letališču na tleh 40 letal, poškodovali pa 19 nadaljnjih.

Tudi južno od gorvoja Matra ter na področju Miskolca in Tokaja niso imeli močnej boljševiški napadi razen nekaterih majhnih vdorov nikakega uspeha.

Z bojne boka južnovzhodno od Liepaja je sovražnik znova pričel svoj večerni pad, ki ga je pripravil s močnim topniškim ognjem in silovitimi napadi bojnih letal. Prvi napadalni val se je zrušil. Sedaj so nadaljevali siloviti boji z novo privedenimi silami. Na kopnem bojišču polotoka Sorvema se njegova posadka težko bori z vdrim nasprotnikom. Nemške pomorske sile so s svojim ognjem podpirale lastne čete.

Angloameriški letalski oddelki so na zapadnem področju Reicha se napre napadali civilno prebivalstvo in obstrlevali železniške vake. Protiletalsko topništvo je zbito izmed letal, ki so napadla Dunaj in nadaljne kraje v južnovzhodni Nemčiji 21 štirimotornih bombnikov.

urah po silni topniški pripravi v napad. Ta napad na kopnem je podpiral sovražnik s topniškim ognjem približno 40 do 50 čolnov, ki so bili zbrani ob vzhodnem delu polotoka. Kljub tem, za ta ozek prostor močnim slam, sovjetske čete na nobenem mestu niso prodrle v nemško glavno bojno črto. Izmed 25 sovjetskih oklopnikov so uničile nemške čete na enem mestu 6, na drugem mestu pa 4 oklopneke z vso pehoto, ki je bila na oklopnikih.

Žilavost nemškega odpora

Zeneva, 20. nov. Angleški tednik »Time« in »Tide« piše, da se je položaj za Nemce izboljšal. Da so popolnoma spoznali oskrbovalne težkote Angloameričanov, dokazuje njihove zunanje postojanke v Lorentu, St. Nazairu, La Rochelu in Gironi. Enkrat za vselej pa je treba ugotoviti, tako nadaljuje list, da niso samo oskrbovalne težkote one, ki ovirajo angloameriško napredovanje, marveč dejstvo je, da se je sovražnik od septembra močno ojačil, kar zavezniske čete vedno bolj čutijo. To nemško ojačenje je skoraj smistično. Nemška odprna sila in bojni duh sta bolj žilava kot kdaj koli.

Boji v Italiji

Berlin, 19. nov. Na zapadu apeninskega bojišča so nemške in italijanske čete popolnoma uničile oddelke 5. ameriške armade, ki so vdrl severno od Grottorotonda, ter zopet zavzele staro bojno črto. V ostalem je prišlo do omebe vrednih bojev samo na področju Forlija. Boji so se končali z uspešnimi nemškimi protinapadi.

Berlin, 20. nov. Na zapadnem odseku apeninskega bojišča so šibkejši ameriški oddelki zaman nadaljevali s svojimi sunki vzdolž obalne ceste ter zapadno od reke Serchio. Se preden so dosegli glavno nemško bojno črto so bili odbiti. V dolinah in gorah južno od Pologne so vdre številne nemške napadalne skupine, predvsem vzhodno od prelaza Futa v zavezniske postojanke ter zajele preko 80 ujetnikov. Z jadranskega odseka javljajo le o izvidniških sunkih.

Minen wurden an Land gespült

Minen an Land geworfen. Minen-Sprengkommandos entschärften oder sprengen sie.

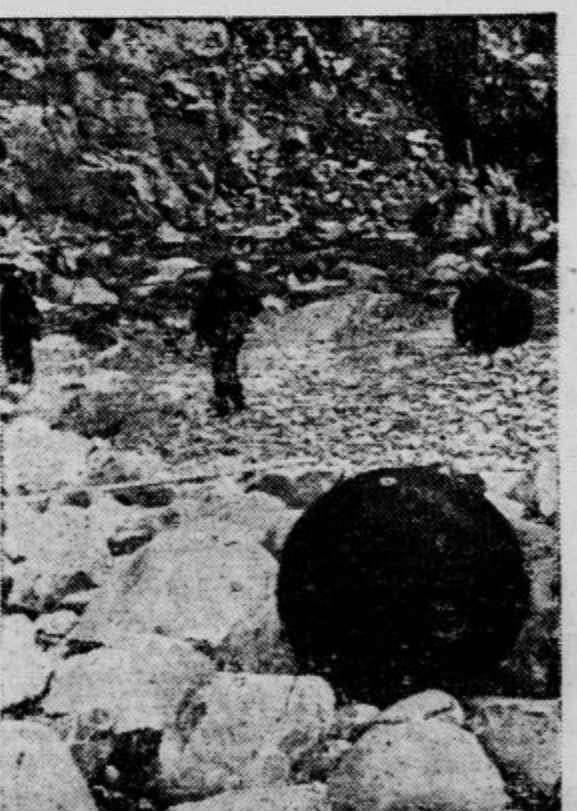


Foto Kratochwil/Atlantic

Na kopno naplavljen mine

Na obali Ledenege morja so valovi naplavlili več min. Posebni odstranjevalni oddelki jih uničujejo ali razstreljujejo.

Navodila za proizvodjalno bitko 1. 1944

Minister Backe nemškim kmetom

Berlin, 19. nov. Na nekem zborovanju nemških kmetov je govoril minister za prehrano in poljedelstvo Backe o šesti bitki za vojno proizvodnjo. Med drugim je izjavil:

»Kakor ob prevzemu oblasti 1. 1933 ter ob izbruhu vojne 1. 1939 smo navezani na prehranjevalnem gospodarstvu skoro izključno samo na naše sile. Olajšanja, ki smo jih imeli izven nemških področij, so sedaj odpadla. Če iščemo ključ uspeha nemškega prehranjevalnega gospodarstva v petih letih vojne, ga najdemo na podlagi naslednjih dejstev in spoznanj:

1. V vsehpolni mobilizaciji sil nemškega kmetijstva in v njeni usmeritvi k močnej politični nalogi prehrane nemškega naroda.
2. V pravočasni preusmeritvi človeške prehrane iz živalske na rastlinske proizvodnje ter ustrezajoči prilagoditvi svinjere razpoložljivi krmi.
3. V vzdrževanju intenzivnih kultur okopnin.
4. V razširjenem sajenju oljčnic.

5. V ohranitvi govedoreje in naraščajočem spoznanju vrednosti te panoge.

Ta načela bodo veljala tudi za šesto leto vojne, vendar pa bodo zaradi prilagoditve novemu položaju nekoliko ostreje izvedena. Če smo v letih 1939 do 1942 povečali živinorejo, smo lahko to storili zaradi izgraditve gospodarstva na zasadenih ozemljih. Tako smo pričeli povečavati našo živinorejo in smo lahko v poslednjih letih dosegli tako stanje, kakor je bilo v mirni dobi. Sedaj pa moramo skrbeti, da jo bomo prilagodili manjšim količinam krme. Osnova izgraditve naše živinoreje je v tem, da obdržimo oziroma zvišamo človeško potrošnjo železnih hranil. Zato bomo čim bolj možno razširili intenzivno kulturo, kakor oljčnice, krompir in zelenjavo.

Nemški kmetiči vodja je nato poudaril, da je glavna naloga kmetice, da točno odda mleko v mlekarne.

»Nemški vojak in delavec,« je nadaljeval Backe, »smatrata delo nemškega kmetkega prebivalstva kot pogoj, ker je temelj, na katerem drugi gradijo.«

Veliki japonski uspehi na Kitajskem

Popoln zlom čungkingških čet v jugozapadnih pokrajinah Velike ameriške izgube

Sanghaj, 20. nov. Hitri uspehi japonskih čet so ojačili v Čungkingu bojane, da se je kitajska obramba v jugozapadni Kitajski končno zlomila. Kakor javlja »United Press« iz Čungkinga, je »prodor japonskih čet do indokitajske meje in s tem vzpostavitev celinske zveze iz Tokija do Singapura samo še vprašanje časa, potem ko so čungkingške čete izgubile mnoge važne strateške ključne postojanke v provinci Kvang-sie. Zaradi hitrega japonskega napredovanja v provinci Kvang-sie je čungkingška vlada trdila, da bi rešila iz ogroženih ozemelj čim več ljudi in gradiva. Odvoz nadzorujeta osebno prometni minister in minister za socialno skrbstvo. Vlada je dala urediti posebno sprejemna taborišča za begunce v Kvejangju in Čungkingu.

Tokio, 20. nov. Uspehi japonskega orožja na Kitajskem, na Pacifiku, Indijskem oceanu ter hrabri boj nemškega zaveznika v Evropi, ponovno ojačujejo japonsko vero v končno zmago, je izjavil ministrski predsednik general Koiso na obedu, ki je bil prirejen na čast v Tokiju se mučedemu državnemu poglavarju Burne dr. Ba Mavu. V svojem odgovoru je poudaril dr. Ba Mav, da bo ta vojna za vse čase zagotovila svobodo posameznih narodov in držav Vzhodne Azije ter da bo dovedla do ustvaritve nove življenjske skupnosti. Burmanski narod se dobro zaveda, da mora v sedanjih odločitvi vojni doprinesiti vsak posameznik vse, kar je v njegovi moči.

Govornik japonske vlade Iguči je označil v petek pred inozemskimi dopisniki uradno izjavo ameriškega vojnega ministrstva, da znašajo ameriške izgube samo v Evropi preko 200.000 mož, kot simptom za to, da so morale biti ameriške izgube tudi v Pacifiku v poslednjem času izredno velike. Doslej so namreč Američani objavljali le skupne izgube. Sedaj bodo verjetno objavljali samo delna števila, da bi javnost v Združenih državah počasi pripravili na visoke izgube. Končno je objavil Iguči ob splošnem veselju poslušalcev poročilo agencije UP iz Washingtona, da je bilo po vzpostavitvi kitajsko-ruskih trgovskih odnosov v prvi poljilki, ki je prišla v Čungking, nič manj kot 15.000 steklenic z zdravilom »Pantarin« zvravilo za duševno bole. Kakor je Iguči ironično pripomnil, očitno v Čungkingu tako zdravlila zelo potrebujejo.

Tokio, 20. nov. Agencija Domei je izvelela iz nemškega vira, da je izgubila

ameriška mornarica v bojih vzhodno od Filipinov in v zalivu Leyte pet bojnih ladij, 19 letalonosilk, 7 krizark in 3 rušilce. Ameriška mornarica je izgubila s tem večino sil, ki operirajo v tem vodstvu.

Ameriška divizija na otoku Leyte obkoljena

Tokio, 18. nov. Dočim bijejo japonski oddelki na vzhodni obali in v notranjosti otoka Leyte še vedno silovite obrambne boje s sovražnikom, so pričeli na severu pri kraju Carigara uničevati obkoljeno 23. ameriško divizijo. Poročila javljajo o stalnih napadih na glavno divizije in o nastopu novih japonskih ojačenj v tem odseku. Japonsko letalstvo je skupno z edincami zbora Kamikaze pri napadu na sovražnikovo ladijsko spremnjo in luko v Talcobanu poškodovale neki prevozniki parnik.

Tokio, 19. nov. Kakor javljajo japonska vojna poročila, je 24. ameriška divizija, ki je obkoljena pri kraju Carigara na severu otoka Leyte, tik pred svojim uničenjem.

Tokio, 19. nov. Kakor javljajo japonski vojaški krogi, se nahajajo japonske postojanke na ozemlju Nove Gvineje predvsem na srednjem in severnem delu otoka in sicer južno od ceste Veltpas-Wewa, ob zapadnem obrežju reke Tor, ki se izliva pri otoku Wadke v morje, na zapadnem delu otoka Wieg in na polotoku Vogelkop, medtem, ko so sovražnikova oporišča pri Hollandiji na Wieku in Vogelkopu. Kakor znajo, je zbral tam general Mac Arthur približno 1500 letal, ki jih pošlakuha sedaj preko moluskega otoka Morotai spraviti na Filippine.

Maršal Hata v prvih postojankah

Nanking, 20. nov. Tu so v četrtke uradno objavili, da je odšel vrhovni poveljnik japonskih ekspedicijskih sil na Kitajskem maršal Hata, ki je doslej poveljeval iz svojega glavnega stana, v prve boje črte, da bi od tamkaj vodil vojaške operacije. Dne 12. novembra se je pridružil generalu Okamura, poveljniku na tem odseku operirajočih čet.

Naslednik generala Stilwela

Zeneva, 19. nov. Po londonski vesti je bil kot naslednik generala Stilwela imenovan za poveljnika na Daljnem vzhodu general Wheeler.

Odgovor na boljševiški krvavi teror

Stalno naraščanje ukrajinske narodne vojske — Manifest „odbora za osvoboditev ruskih narodov“ je zbudil največje navdušenje

Berlin, 18. nov. Na tej in oni strani vzhodnega bojišča skrbijo boljševiki v naraščajoči meri, da je prebivalstvo poučeno o njihovem bistvu. Številni ujetniki so izpovedali, kako novačijo v Ukrajini. Prisilne mobilizacije pošljejo pod stroгим varstvom iz domačih vasi v taborišča za izžoljanje. Kamor pa ne pridó tjakaj nikdar polnoštevilno. Od neke majhne skupine, ki jo je spremljalo 25 s strojnimi orožjem boljševikov, so med potoma trije ušli. Precejšnje število jih zbeži že iz vasi, kadar pričakujejo da jih bodo odvedli. Boljševiki odgovorijo na takšen beg tako, da zažgejo hiše ubožnikov, poberejo vsa živila in odvlečejo njihove sorce s seboj. Kljub temu ali prav zaradi tega stalno narašča ukrajinska narodna vojska na prostornih gozdnatih ozemljih. Boljševiške izgube postajajo zaradi spopadov z ogroženimi in obupanimi Ukrajinci vedno občutnejše.

Še hitreje kakor v Ukrajini se je razjasnil položaj v Slovaški. Tu so nastopali boljševiki, ki so odskočili s padali, kot gosposlari, prislino novakič doslej v urejenih razmerah živeli kmetje ter jih pošiljali v brezupni boj, medtem ko so sami lenuharili. Obnašali so se tako, kakor se pač obnašajo boljševiki v sovražniški deželi. Zato ni prav nič čudno, če so prosili tamkajšnji prebivalci vsi obupani nemške čete za pomoč in če so slovaški kmetje v številnih primerih pobili boljševiške padalce in agente, še preden so mogli pričeti pogubonosno delo v slovaški deželi.

Po vseh teh ugotovitvah je razumljivo, da je zbudil proglas „odbora za osvoboditev ruskih narodov“ ne le pri prostovoljnih vojakih vzhodnih narodov in pri veliki armadi delavcev z vzhoda, marveč tudi pri prebivalstvu tostraj vzhodnega bojišča brezprimerno navdušenje. Vsi narodi vzhoda vidijo jasno smer in so se le še bolj ojačili v svojem prepričanju.

General Vlasov o boju proti boljševizmu

Berlin, 19. nov. Tisoči borci za svobodo ruske dežele so pohitili pod zastavo generala Vlasova. Pripadniki vseh narodov Rusije so se udeležili v soboto popoldne zborovanja, na katerem je imel general Vlasov otvoritveni govor. 14. novembra, je izjavil general, bo prešel v zgodovino osvobodilnega boja ruskih narodov kot največji datum. Tega dne je stopil boj narodov Rusije za svobodo in pravice v novo odločilno fazo. Ustanovljeno je bilo politično, organizatorično in idejno središče tega boja, ki se imenuje »Odbor za osvoboditev Rusije«. V manifestu, ki je bil objavljen vsem narodom sveta, je izražena volja borečih se ruskih narodov. Za uspeh boja proti boljševizmu, je izjavil general Vlasov, je manjkalo glavno, namreč združitve vseh sil. Brez te združitve bi bili vsi posamezni napori brezuspešni. Da bodo razrušili obzidje zaporov, ki ga je zgradil boljševizem v Rusiji, so potrebni udarci od zunaj. Ni prvič v zgodovini ruskih narodov, da so morali izven svoje domovine organizirati svoje sile za odločilni nastop. Zato je imel osvobodilni odbor svojo ustanovno skupščino v Pragi, v mestu, ki je že dolgo združeno z zgodovino ruskega osvobodilnega boja. »Mi kljubujemo sovražniku,« je končal general Vlasov svoj nagovor, »skupno z nemškim narodom v odkriti in pošteni zvezi. Naša zveza je nastala vsled enotnosti naših interesov in naših naporov za doseg miru. Samo v

Nemčiji vidimo danes edino silo, ki neutrudno dviga prapor boja proti boljševizmu. Zato bomo korakali skupno z Nemčijo do popolne končne zmage.

Po govoru generala Vlasova so govorili zastopniki ruske inteligence, prostovoljskih oddelkov, žena, delavcev, kmetov in pravoslavne cerkve. Vsi so se zahvalili generalu Vlasovu za pričetno delo združenja in mu objubili, da mu bodo zvesto sledili v boju za osvoboditev domovine.

Vlasov Ribbentropu

Berlin, 18. nov. Ob ustanovitvi osvobodilnega odbora ruskih narodov je poslal njegov predsednik div. general Vlasov naslednjo brzojavko nemškemu zunanjemu ministru Ribbentropu:

»V imenu in po nalogu osvobodilnega odbora ruskih narodov Vam izrekam svojo priskočno zahvalo za udeležbo in zagotovljeno pomoč v boju proti zagrizenemu sovražniku vsega človeštva in za podporo, ki jo je v imenu nemške vlade objubil Vaš poseben pooblaščenec. Zgodovina bo pokazala, kako velika je bila nevarnost, ki je zaradi boljševizma grozila kulturi, civilizaciji in svobodi. Prosim Vas, da izrazite Führerju nemškega naroda moje zagotovilo, da preveva ruske narode neuklonljiva volja za dokončanje boja z zmagovitim koncem. Zato ne bodo prej odložili orožja, dokler ne bo strmoglavljena boljševiška tiranija.

Angloameriški nedeljski pozdrav Ljubljani

V nedeljo je Ljubljana vnovič doživela napade angloameriškega letalstva, manjšega obsega sicer, toda izrazito terorističnega značaja. Napadi niso imeli nikakega vojaškega smisla, temveč so imeli očividno predvsem namen zbegati in preplašiti prebivalstvo.

Napade so izvedle manjše skupine angloameriških lovcev, ki so se podili nad mestom in okolico ter s svojimi težkimi strojnimi obstreljevali razne predele mesta, kakor jim je ravno naneslo. Naredili so nekaj škode na nekaterih stanovanjskih hišah, ki so razbijali opeko na strehah in šipe v oknih. Človeških žrtev v mestu ki sreči ni bilo, ker so se ljudje pravočasno spravili na varno v zaklonišča ali vsaj pod streho.

Po svoji stari navadi pa so angloameriški letalci tudi to pot napadli potujoče civilno prebivalstvo. Obšli so s točo krogel pri Lavrici redni potniški vlak na dolenski progi. Streljali so na vagona, pa tudi na potnike, ki so bežali iz vlaka. Tu je njihovo divjstvo žal zahtevalo tudi žrtve: med potniki je bilo nekaj mrtvih in ranjenih.

Od nemške protiletalske obrambe je bilo eno napadajočih sovražnih letal sestreljeno. V plamenih je strmoglavilo na tla za Savo blizu Tomačevega.

Obvestilo

Vse obiskovalce protikomunističnih predavanj za državno, samoupravno in privatno uradništvo obveščamo, da so ta protikomunistična predavanja zaradi tehničnih ovir do nadaljnjega ukinjena. — Informacijski oddelk šefa Pokrajinske uprave.

Sovjetska prevara z odborom „Svobodna Nemčija“

Zeneva, 18. nov. Ameriški list »Times« se bavi v nekem članku z moskovskim odborom »Svobodna Nemčija« in prihaja do zaključka, da upravlja boljševiki, ki energično odklanjajo »mil mir za Nemčijo«, ta odbor kot »splošno vojaško orožje«. O politični vlogi, ki naj bi jo ta odbor morda kasneje igral, niso povedali v Moskvi niti besede.

Ameriški list potrjuje s svojimi ugotovitvami dejstvo, ki ga Nemci že dolgo vedo, namreč, da predstavlja moskovski odbor izdajalca Seyditzja zgolj okorno boljševiško orodje, ki ga, kakor »Times« pravilno pripominja, »uporabljajo« sovjetске oblasti le zato, da bi zadele nemško odpornost, dočim ne mislijo v resnici kremejski židje na nič drugega, kakor na uničenje nemškega Reicha in nemškega naroda.

Komunistični umori v Franciji

Strassburg, 20. nov. Po tukajšnjih informacijah izgleda, da je bila pri smrtni avtomobilski nesreči degolističnega ministra Lepercqua vmes sabotaža. Njegov avtomobil se je kot znan prevrnil preko mesta v reko, Lepercq je veljal pri francoskih levčarskih krogih za zastopnika velikih financ in trustov. Komunistični krogi v Franciji so bili odkrito zadovoljni, da se je Lepercq smrtno ponesrečil. V poslednjem času je prejel tudi grozilna pisma.

V ostalem se po vsej Franciji množijo atentati. Tako sta bila v Parizu na cesti napadena in ranjena filmski igralec Brasseur ter londonski radijski poročevalec Maurice van Moppes. V Thononu so ustrelili industrijska Philippa Benneta, trgovca Brosa in mizarja Jeana Arnolda Deppesa. V trgovini z oblikami Bayard je eksplodirala bomba. Policijska ura je tam ob 21, za gostilne ob 20 in patrolje streljajo že po enkratnem klicu. V Fayetu so neznanec ubil podjetnika Leona Guelpo.

Novo nemško obrambno bojišče med Makedonijo in Hrvaško

Berlin, 20. nov. Skoro vsak dan javlja nemško vojno poročilo, da se uspešno nadaljuje odmik nemških čet na Balkanu. Odkar sta se izločili Rumunija in Bolgarija s skupnega bojišča ter se postavili kot pomožni državi na razpolago boljševizmu, je nastala za nemško vojaško vodstvo potreba, da opusti ogrožene položaje na Balkanu in odmakne svoje čete na črto, odkoder bodo zopet močne aktivne operacije. To že samo na sebi težko nalogo otežujejo še ozemeljske in vremenske težkoče. V slednjem sodelovanju med vojsko, mornarico in letalstvom je bil načrt točno izveden. Nemške čete so se odmaknile med stalinimi boji z boljševiški tolpmi in bolgarskimi četami, pri čemer so morale vsled popolnoma nezadostnega železniškega omrežja, ki so ga razen tega še tole mnogokje uničile, prenesti velike napore.

Sovražnik je sicer poskušal preprečiti odmik nemških čet, vsled česar so morale nemške čete ves čas odbijati sovražnikove napade, toda kljub vsemu so nemške čete ob določenem času dosegle ukazano novo področje. S tem je bilo med severno Makedonijo in Hrvaško ustvarjeno novo nemško obrambno bojišče, ki je že dobilo zvezo z dunavskim bojiščem pred Budimpešto in ki bo ugodno vplivalo na nemško-madžarske obrambne boje na madžarskem bojišču.

Boji na Balkanu

Berlin, 19. nov. Na makedonsko-srbskem področju so napadli močni bolgarski oddelki s številnimi oklopniki severovzhodno od Pristine. Nemci so odprli zaporni ogenj ter nato te oddelke v boju iz bližine močno porazili. Do večera so bile nemške zaporne postojanke zopet popolnoma očiščene. V Albaniji je prišlo pri izpraznitvi Tirane v okraju vojašnice do težkih spopadov, med katerimi se je nemškim zaščitnicam posrečilo, da so se izognile obkolitvi ter dosegle zvezo z glavnino.

Angleški neuspeh na Lošnju

Berlin, 20. nov. Kakor javlja mednarodna poročevalska služba, so se izkrcale sovražnikove sile v Noči na 29. septembra na otoku Lošnju. Napad je bil odbit. Nasprotnik se je s svojimi izkrcevalnimi čolni zopet umaknil.

Boljševizacija Balkana

Berlin, 18. nov. List »Bund« piše o boljševizaciji balkanskih držav, ki so jih zasedle sovjetske čete.

Navodila protozidarjev Badogliju

Milan, 19. nov. Kakor javljajo iz italijanskega glavnega stana, so zajeli pred kratkim na italijanskem bojišču angleške vojne službe Secret Servicea. Njegovo ime je P. Harden. Pri zaslišanju je izjavil Harden, da je imel nalog ugotoviti gotove vojaške cilje nemških in italijanskih čet v severni Italiji. Iz listin, ki so jih našli pri njem, ter iz zasliševanja je razvidno, da je odpotoval Harden 2. avgusta 1944 skupno z velikim mojstrom francoske protozidarske lože, židom Remincanom iz Londona v Italijo. Remincan je imel s seboj navodila protozidarske lože »Veliki Orient« italijanskim protozidarjem. Navodila naj bi izročil maršalu Badogliju. Remincan je bil v Rimu gost židovskega bankarja Mayra, v čegar vili je bil 4. avgusta tamen sestanek vodilnih protozidar-skih osebnosti, ki so se ga udeležili Badoglijo ter generali Ambrosio, Roatta, Carbone in Armellini, maršal dvora Acquarone, ki je imel pri državnem udaru 25. junija vodilno vlogo, in minister za vojno proizvodnjo Favagrossa. Potem ko so prečitali smernice lože »Velikega Orienta« italijanskim protozidarjem, je predložil polkovnik Harden svoje poveljnice. Pri njem so našli pismo z dne 8. septembra 1943, v katerem je izjavil Badoglijo, da so do najmanjših podrobnosti izvedli smernice lože »Velikega Orienta«. Listine, ki so jih našli pri Hardenu, so fotografirali in jih bodo kasneje objavili.

Bonomijevo »čiščenje« med italijanskimi diplomati

Stockholm, 18. nov. Moskovski radio poroča iz Rima: »Po uradni vesteh je sprejel ministrski svet uredbo o odstranitvi 70 uradnikov zunanjega ministrstva, ki so bili obdolženi sodelovanja pod fašističnim režimom. S tem je bilo odpuščenih 16% diplomatskega in konzularnega zbora. O nadaljnjih 49 uradnikov, ki so bili že preje razrešeni svojih služb, bodo še sprejeli dokončno odločitev.

Med Nemčijo in Švedsko

Stockholm, 19. nov. V newyorškem radiju je poročal neki ameriški komentator, ki se mudi že nekaj dni v Stockholmu, da »ima človek, ki pride na Švedsko iz Anglije, kjer se močno pozna vojna, ob prihodu občutek, kakor da bi prišel v pravilno deželo, kmalu pa lahko opazi tudi v Stockholmu, da je prišla vojna tudi do nevtralne Švedske. Do besedno je nato izjavil radijski komentator: »Trenutno vlada napetost zaradi nemške izjave glede Vzhodnega morja, ki je določeno kot vojno področje. In zaradi švedskega protesta, večina dopisnikov pa pravi, da ni nobenega razloga za domnevo, da bi lahko prišlo zaradi tega spora do vojne. Trgovina med Švedsko in Nemčijo se je praktično končala, kar pa tudi pomeni, da v švedski letos ne bodo imeli iz Nemčije uvoženega premoga.

Obvezna vojaška služba v Argentini

Stockholm, 19. nov. Ameriška poročevalska služba javlja, da so uvedli v Argentini obvezno vojaško službo. Argentinski vojni minister Peren je objavil, da je v Argentini vojaško obvezni vsak moški med 20. in 50. letom starosti.

Zeneva, 19. nov. Kakor javlja »Washington Post«, je napovedal argentinski podpredsednik in vojni minister Peren, da se bodo morali do konca leta vrniti v vojsko z malimi izjemami vsi častniki, ki so bili doslej v vladnih službah. Nižji častniki so že zapustili svoja mesta, višji častniki pa bodo opustili svoja uradniška mesta 30. novembra.

Obvestila »Prevoda«

Mleko za mladino od 10. do 14. leta

Mladina od 10. do 14. leta (letniki 1930 do 1934), ki že ima nakazilo za mleko, dobi od srede 22. t. m. dalje vsak pomele mleka, sredo in petek po pol litra mleka v svojih mlekarnah.

Nakazilo racioniranih živil za november

Razdeljevalci racioniranih živil v Ljubljani naj dvignejo pri Prevodu, Novi trg št. 4/II nakazilo za mleko, ki jo rabijo še zadetiv v novembru, po naslednjem redu: v torek 21. 11. 1944 z začelnimi od A do J, v sredo 22. 11. z začelnimi od K do Ma, v četrtek 23. 11. od Me do P in v petek 24. 11. od R do Z. Razdeljevanje nakazil se prične ob sedmih zjutraj.

Gospodarstvo

— Iz trgovskega registra. Pri tvrdki Nada Grigoso, družbi z o. z. v Ljubljani, sta bili vpisani kot poslovojni Katačina Grigoso in Mira Pustoslavšek, obe v Ljubljani.

— Bonomijeva vlada ne dobi kredita v Ameriki. Po informacijah, ki so jih prejeli v Milano, se je Bonomijev finančni minister Quintierie z novim ravnanjem za vodo Banca d'Italia Matiolijem vrnil iz Zedinjenih držav, kjer se je pogajal za odobritev kreditov. Navzlic temu, da so se pogajanja zelo zvele, so ostala končno brez uspeha.

— Razvoj ovčereje v Nemčiji. Da se zboljša oskrba z vo no in izkoristijo vse možnosti živinoreje, je Nemčija že pred desetimi leti pričela pospeševati ovčerejo. Številno stanje ovac se je sprito tega dvignilo od 3,48 milijona glav v letu 1934. na 5,26 milijona glav v letu 1940.

— Maščoba iz premosa. Da je nemškim kemikom uspelo najti postopek za pridobivanje mastnih kislin iz premoga (prko vmesnega proizvoda parafina) ni nobena tajnost, prav tako pričevanja, da se te umetne maščobe predelajo v sintetično maščobo za prehrano. S tem vprašanjem se bavijo kemiki in zdravniki, o dosežih uspešnih poročajo sedaj dr. Kaufmann v strokovnem listu »Fette und Seifen«. Dr. Kaufmann pravi, da sintetične maščobe za prehrano še niso enakovredne z naravnimi maščobami, ker je njih kemična struktura drugačna. Sedaj gredo prizadevanja za tem, da se te sintetične maščobe zboljšajo in da se jim dodajo tudi vitamini, tako da bodo lahko enako vredne kakor naravne maščobe. Važno je tudi vprašanje, ali sintetične maščobe pri daljšem uživanju ne povzročajo škodljivih posledic. To vprašanje se poručuje že od leta 1937, ko je nemški državni zdravstveni urad pod vodstvom prof. dr. Flörsnerja pričel s poskusi na daljšo dobo. Ti poskusi so pokazali, da so sintetične maščobe dobro prebavljive in se pri prebavi dobro izkoristijo. Do leje ni bilo opaziti nobene škode za zdravje. Navzlic temu prehaja dr. Kaufmann do zaključka, da zaenkrat sintetične maščobe za prehrano ne pridejo v večji meri v pštev, saj je že mnogo doseženo, če je uspelo namo-dnesti naravne maščobe na drugih področjih, kakor zlasti v proizvodnji mila in povod tam, kjer se uporabljajo tehnične maščobe.

— Ovir pri obnovi francoske industrijske proizvodnje. Gospodarski minister de Gaulle vlade je pretekli mesec ocenil francosko industrijsko proizvodnjo na komaj tretjino proizvodnje iz leta 1939. Največje težave za obnovu proizvodnje vidi v prevoznih težkočah in v nezadostni o krbi z električnim pogonskim tokom. Kakor sedaj poročajo, so težave pri obnovi železniškega omrežja nadalje zelo velike. Predvsem se angloameriška zasedbena ob stava branijo priznati nujnost obnove onih glavnih železniških prog, ki za oskrbo fronte niso bistvenega pomena. Zaradi tega je prišla že do spora med novim vodstvom železniške družbe Société Nationale de Chemin de Fer in zavezniki zasedbenim oblastvom. Parški gospodarski strokovniki so menja, da je angloameriška politika zelo kratkovidna. Američani in Angličji vidijo samo potrebe sedanje trenotke zato obnavljajo samo proge v severni Franciji, ki vodijo z zapada proti vzhodu, namesto, da bi posvetili pozornost tudi drugim progam, kar bi omogočilo mobilizacijo celotnega francoskega gospodarstva. Ta mobilizacija pa toliko časa ne bo mogoča, dokler ne bodo obnovljene tudi najvažnejše železniške proge, ki vodijo proti jugu. Za obnovu industrijske proizvodnje je potreben tudi premog. Premogovniki v severozapadni Franciji še ne morejo obratovati, ker nimajo potrebne jamške lesa. Angličji so sicer objubili poleg dobav orožja za francosko vojsko tudi dobavo jamškega lesa za rudnike in druge dobave za obnovu francoske industrije, vendar so te objube zaenkrat ostale le objube.

— Pomankanje premoga tudi v Ameriki in Angliji. Severnoameriški diktator za premog in toke gorivo, notranji minister Harold Ickes je nedavno objavil apel vsem potrošnikom premoga, da morajo štediti s premogom, kajti proizvodnja premoga v Zedinjenih državah stalno nazaduje in bo verjetno tudi naprej nazadovala. Istočasno poročajo iz Londona, da je proizvodnja premoga v drugem četrtletju letošnjega leta nadalje nazadovala in je bila za 2 milijona ton manjša kakor v istem četrtletju lanskega leta.

Preseljevanje Angležev na škotsko

Madrid, 19. nov. Angličji, ki so prišli iz Londona, so izjavili, da se je pričelo po delovanju »V 2« novo preseljevanje južnoangleškega prebivalstva na škotsko, kjer ni nobenega hotela, gostilne ali privatnega stanovanja, ki ne bi bilo prenapolnjeno. Celo bolnišnice in samostane so preuredili za sprejem beguncev iz južne Anglije.

Sovjetska zveza kupuje delnice Sueške prekopa

Stockholm, 19. nov. Kakor javlja »News Week«, je sovjetski poslanik Novikov, ki je bil odpoklican iz Kaira, še kratko pred svojim odhodom opozoril egiptsko vlado, da polaga Sovjetska zveza veliko važnost na udeležbo pri upravi Suezevega prekopa in želi v ta namen kupiti delnice tega prekopa.

Ob smrti Vangčingveja

Nanking, 17. nov. Truplo umrlega predsednika narodne Kitajske Vangčingveja so prepeljali s posebnim letalom v spremstvu pokojnikovove vdove in generalnega tajnika zakonodajne skupščine Čau-lungšiangja v Nanking.

Na tamkajšnjem letališču so se zbrali namestnik državnega predsednika Čen Kung Po, diplomatski zbor in visoki uradniki narodne vlade. Med vrstami prebivalstva so prepeljali pokojnikovo truplo v dvorano obredov, kjer je bila spominjska proslava. Prebivalstvo bo dana možnost, da se nekaj dni poslaavlja ob velikega pokojnika.

Narodna vlada je izdala ob smrti Vangčingveja uradno izjavo, v kateri se enkrat poudarja, da so prepeljali predsednika marca letos v univerzitetno kliniko v Nagoji na Japonskem, kjer je 10. novembra umrl. Z vlado žaluje za pokojnikom ves narod. Kot edini zakoniti dedič Sunjatsenove revolucionarne zapuščine je žrtvoval predsednik svoje življenje za pomirjenje Kitajske in obnove vzhodno-azijske suverenosti. Pokojnik je napravil ogromno delo, saj je vzpostavil kitajsko-japonske odnose, podpiral enotnost in mir na Kitajskem, povečeval proizvodnjo in jačil narodno obrambo.

Nanking, 17. nov. Novi kitajski ministrski predsednik in namestnik državnega predsednika Čen Kung Po je bil rojen leta 1890 v pokrajini Kvangtung. Študiral je v Pekingu. Udeležil se je tudi revolucije v Kantonu. V republiki je bil član izvršnega odbora stranke Kuomintang. V teku 20 let je zavzemal mnoga politična in zaupna mesta v južnih pokrajinah.

Vojne proti Hunehu v l. 1925/26 se je udeležil kot ravnatelj političnega ura glavnega stana. Po zopetni pridobitvi pokrajine Kiangsi je postal tamkaj guverner. V letih 1932—1935 je bil industrijski minister v Nankingu in je odšel 2 leti kasneje na potovanje po Evropi. Po svojem povratku se je priključil Vangčingveju, s katerim se je vrnil l. 1940 v Nanking, kjer je postal predsednik zakonodajne skupščine.

Nanking, 19. nov. Pokojnemu predsedniku Vangčingveju bodo priredili pogreb na državne stroške. Narodna vlada je nadalje objavila, da bodo sprejeli popis Vangčingvejevega političnega življenja v kitajske zgodovinske knjige. Tozadevno so že naročili izdelavo njegovega življenjepisa.

Zahvala soproge Vangčingveja Führerju

Nanking, 18. nov. Vdova umrlega predsednika kitajske narodne vlade Vangčingveja, je prejela v četrtek osebno poslanico Führerja Adolfa Hitlerja, v kateri ji izraža svoje globoko sožalje ob smrti njenega soproga. Gospa Vangčingvejeva je poslala v petek Führerju svojo zahvalno poslanico.

Tudi zunanji minister dr. Ču Minji je prejel v petek silčno sožalno brzojavko nemškega zunanjega ministra Ribbentropa, ki je istočasno izrazil v imenu nemškega naroda globoko sožalje ob smrti velikega kitajškega voditelja.

Razočaranje španskih komunistov

Madrid, 19. nov. Kakor javlja list »Nueva Espana«, ki izhaja v Huesci, poskušajo manjše skupine španskih komunistov, ki so se ločile od večjih oddelkov, doseči francosko mejo. Ujetniki iz teh skupin so tako tzerpani, da so morali odložiti zaslišanje na kasnejši čas, izjav pa je razvidno, da so bili razočarani, ker so jim njihovi voditelji opisovali povsem drugačno španijo, kakor pa so jo nato sami videli.

Nadaljnja boljševizacija finske vlade

Stockholm, 19. nov. Kakor javlja TT iz Helsinkov, je sestavil Paasikivi v petek novo finsko vlado. Sprito moskovskega pritiska potrebna prenova je vodila nujno do nadaljnje boljševizacije finske vlade. Že Paasikivi, krvnik finskega naroda, ki je pripravil izdajstvo in izročitev Sovjetski zvezi, je porok, da bodo sedaj še bolj brezobzirno kakor doslej izvajali moskovsko politiko. Boljševik Leino bo sodelavec za posebne zadeve v socialnem ministrstvu. Prosluli dr. Holo, ki je bil zaradi veleizdaje obsojen v večletno ječo, ki pa vodi sedaj društvo za finsko-boljševiško bratstvo, je postal finančni minister. Tudi novi minister za posebne zadeve v znanjem ministrstvu Svontou, član levega krila marksizma, je predstavnik boljševiške smeri. Nadalje tvorijo novo vlado zopet marksisti Vuori kot minister za javna dela, obrambni minister general Walden, dosedanji zunanji minister Enckell in sovjetom poslušni notranji minister Hillilae, ki je še nedavno izjavil, da se popolnoma strinja z brezpogojno podreditvijo vsem sovjetskimi zahtevam.

V Moskvi so s tem zopet za dober korak pospešili boljševizacijo Finske.

Stockholm, 19. nov. Značaj nove finske vlade je bil jasno označen s prvo vladno izjavo, ki jo je podal Paasikivi v petek po radiju. Na prvo mesto svojega programa je postavil sporazum s Sovjetsko zvezo, po katerem bodo v bodoče postopali z vsemi finškimi delavci. Njegova druga točka je najtočnejša izpolnitev diktata premirja.

Stockholm, 18. nov. Stockholmski listi, ki so nekoč tako radi dajali nasvete Finski, so v soboto z veliko zadrego zavzeli stališče glede na novo finsko vlado Paasikivija. »Morgen Tidningen« je ugotovil, da so s tem prišli prav tako kakor v drugih deželah v vlado komunisti, ter končuje z melanholičnimi besedami. »Komunisti se znajo neverjetno dobro prilagoditi položaju.«

»Svenska Dagbladet« piše, da bo postavljena nova vlada pred naraščajoče težkoče. List »Dagens Nyheter« pod židovskim vodstvom meni, da so nastali z novo vlado ugodnejši osebni pogoji za pogajanja z sovjetsko nadzorno komisijo. Ne da bi poznal sedanje razmere na Finskem izjavlja »Svenska Morgenbladet« naivno, da »parlamentarno presojava ne bi bilo nujno sprejeti komunistov v finsko vlado, ker nekoč komunistična stranka ni imela nobenega zastopnika v parlamentu. Komunističen list »Ny Dag« pa je naravno zadovoljen s tem razvojem.

Širjenje komunizma na švedskem

Stockholm, 19. nov. »Aftonbladet« javlja, da je razvidno iz načrta za zasedbo mestnih služb v l. 1945, da bodo v goetboško mestno upravo prvič prišli komunisti.

Angleška sodbja o švicarski politiki

Bern, 20. nov. Medtem ko mislijo neki švicarski krogi, da bo Anglija moralno podprla Švico v sporu s Sovjetsko zvezo, zagovarja londonski list »News Statesman« ob ostavki Pilet-Golaza stališče Sovjetske zveze. List pravi, da je s Pilet-Golazom odšel iz službe »vodja švicarske profašistične zunanje politike«. Pilet-Golaz je spoznal, da je bila »njegova dosežanja protisovjetska politika« napačna. List poudarja, da bo morala Švica sprito upravičenosti sovjetskih očitkov popolnoma spremeniti svojo zunanjo politiko.

Kronika

* **Führer je odikoval s hrastovim listom** z meči pehnega generala Hansa von Obsterfeldera, poveljujočega generala nekake armadnega zbora.

* **V spomin majorja Valterja Novotnyja**, čigar smrt je težko prizadela nemško ovsko letalstvo, so pripravili na D. n. u. p. smutno svečanost. Prišli so visoki predstavniki oficirskega zbora, zastopniki stranke in drugi. V imenu Führerja se je udeležil proslave generalni polkovnik Deszlos, ki je imel tudi spominski govor. Pokojnega majorja se je spominjal v toplih besedah državni vodja Baldur von Schirach, na o. pa je spregovoril še pokojnikov tovariš polkovnik Trautloff, ki je orisal lik majorja Novotnyja s posebno toplimi besedami.

* **Praktično udeleževanje nemških zdravnikov**. Vojne razmere so dale voditelju nemškega zdravniškega stanu dr. Contiju pobudo, da je izdal dekret, ki pravi, da smejo nemški zdravniki na katerem koli delu državnega ozemlja izvrševati svojo prakso. Smisel te uredb je omogočiti zdravnikom, ki so oškodovani zaradi bombnih napadov, da se lahko povsod ustanovijo ter začno zdraviti ljudi. Seveda pa se mora vsak zdravnik, preden otvori novo ordinacijo, javiti pristojni zdravniški komisiji, da poda o njej svoje mnenje. Na ta način bo nemški zdravnikom zopet pomagano, oblasti pa jim pojdajo na roko zlasti pri nabavi zdravniških instrumentov.

* **Zara iz l. 1000**. V Hemsfordu pri Dresdenu so odkrili žaro z ostanke človeških kosti iz leta 1000. našega šteta.

* **Sotrudnik grofa Schlieffena**, upokojeni nemški general Herman von Kuchl je nedavno obhajal 88 obletnico rojstva. V prvi svetovni vojni je bil član nemškega večkega generalnega štaba ter ožji sotrudnik grofa Schlieffena.

* **Mario Appellus v ječi**. Iz Rima poročajo, da so tamkajšnje oblasti prijele in zaplele znanega radjkega komentatorja Maria Appellusa.

* **Angloameriški teroristični letalci** so napadli v Münchnu 16. novembra predvsem stanovanjske okraje, kulturne pomnike in bolnišnice. Poškodovana je bila svetovno znana Glapoteka ter Propileje, ena najbolj znanih zgradb Ludovika I. ter cerkvi sv. Margarete in Pavla. Razen tega sta bili zadeti dve bolnišnici.

* **Pet novih škofov v Ameriki**. Kakor javlja agencija EFE iz Washingtona, je imenoval papež Pij XII. pet novih severnoameriških škofov, in sicer škofe za Columbus, Lafayette, Evansville, Covington in Burlington.

* **Čenstohova**, kjer se neha največja poljska božja pot in cerkev narodna svetinja s čudodelno »Črno Mati Božjo«, je bila pred dnevi cilj boljševiškega terorističnega napada. V temni noči so streljali sovjetski letalci s strojnimi in hiše ter metali razstrelivne in zažigalne bombe v delavske stanovanjske četrti. Stevilne osebe so bile ubite in ranjene.

* **V ljubinskem muzeju** so odkrili znano silko poljskega slikarja Matejka »Bitka pri Grunewald«, ki igra, kot znan, v poljski

Modernizirana škofja ulica

Med mnogimi ulicami in cestami, ki so bile v vojnih časih modernizirane, je tudi Škofja ulica na Taboru. Sedaj spada še med manj živahne prometne žile, že v bližnji bodočnosti pa bo nedvomno mnogo pridobila, saj je pomembna zveza med glavno železniško postajo in dolenskim okrajem. Čim bo Zamkova ulica podaljšana do Ambroževega trga, bo zveza med glavno in dolensko železniško postajo mnogo krajša, kakor je sedaj, in neposredna. Škofja ulica je skoraj ravna, primerno široka in sega od šempetrskega mostu čez Sv. Petra cesto in tudi modernizirano Ilirsko ulico do Tabora. Na spodnjem delu, med Sv. Petra cesto in šempetrskim mostom, kjer rahlo pada proti Ljubljani, ima dvotirno tramvajsko progo in z granitnimi kockami tlakovano cestnice. Hodniki za pešce sta na obeh straneh lepo urejena. Od Sv. Petra ceste do Tabora cestice še ni bilo tlakovano, uredili pa so na novo tudi tu hodnike za pešce in jih obrobili z granitnimi robniki. Istočasno so izvršili tudi vsa ureditvena dela spadojoča dela, zlasti odtočne kanale na robu cestice in požarnike. Ker je ulica na tem odseku nekoliko bolj široka, so odvračali širo izbrabili tako, da so posadili vrsto dreves, ki so ulici v okras. S tem je mesto dobilo nov, dasi manjši dvored. Cestice je bilo posuto z gramozom in utrjeno. Ob Škofji ulici je tudi nekaj novih hiš, izmed katerih je najvišja trinadstropna stanovanjska stavba na oglu Ilirske ulice.

Kultura

Dr. Kolednikovi prevodi Jurčiča

Leto Jurčičeve stoletnice je vzlic vojnim razmeram prineslo več, kakor smo mogli pričakovati letos v marcu. Odmevi tega slovstvenega jubileja segajo celo prek meje slovenskega kulturnega kroga. Tako se je kot prvi prevod iz slovenščine po letu 1941. pojavila v Zagrebu (založba knjigarnarja Josipa Kratine) Jurčičeva znana povest »Jurij Kozjak« v prevodu dr. Ferdinanda Kolednika.

Lično natisnjena knjiga na 142 straneh prinaša najprej predgovor, ki ga je spisal ugledni hrvatski slovstveni kritik Ljubomir Maraković. Pisec omenja uvodoma, kaj so Hrvati prevedli iz slovenske literature Cankarja, Finžgarja, Preglja in Meška, medtem ko iz starejšega slovnega ni bilo prevedeno nič pomembnejšega ali sploh nič. Nato utemeljuje pisec potrebo prevajanja, zakaj slovenski jezik ni, pravi Maraković, kakor se pogosto površno misli, samo narečje hrvaškega jezika. »Ne glede na to, da je pri nas dosti ljudi, ki berejo slovenski, je torej potrebno, da se za široko hrvaško čitateljsko javnost smotrno prevajajo dela, ki imajo v slovenski književnosti prevoden pomen, a tako mesto zavzema vsekakor Jurčičev »Jurij Kozjak«! Nato primerja Maraković Jurčiča s hrvaškimi romanopisci Senoo, ki je prav kakor avtor »Desetega brata« imel svojega vzornika v Walterju Scottu, omenja Senoevo ljubezen do slovenske zemlje in njenegega naroda, izmed novjših pojavov vzajemnega razumevanja in zbliznavanja pa navede pesnika Dragutina Domjanca. Dr. Ljubomir Maraković končuje svoj predgovor s sklepom, da je potekalek upravičen in

zgodovini važno vlogo. Neke skupina poljskih rodoljubov je to sliko v jeseni leta 1939. odstranila. Doslej so vedno trdili, da so to sliko Nemci po zavzetju Varšave uničili ali odnesli s seboj.

Iz Ljubljane

u— **Novi grobovi**. Umrli je nenadne smrti učiteljica v pokouju ga. **Justina Trobiš**, roj. Modic. Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, 21. t. m. na pokopališču v St. Juriju pri Grosupnem. Za pokojnico žalujejo soprogi Pepi, sin Smiljan in drugo sorodstvo. — Za vedno je zapustil svoje višji davčni kontrolor **Rudolf Zrimšek**. Pogreb nepozabnega rajnika bo v torek, 21. novembra ob 4 popoldne v Zal. kapelica sv. Frančiška, k Sv. Križu. Za pokojnikom žalujejo žena Fanči, roj. Močnik, hčerki Stojanka, Marička in drugo sorodstvo. — Kot žrtev sovražnega letalskega napada je zapustil svoje preglede finančne kontrole **Franc Colić**. Pokojnik zapušta soprogo Josipino, sestro, sestre, brata in drugo sorodstvo. Pogreb bo v sredo 22. novembra ob 14. popoldne v Zal. kapelica sv. Krstofa, k Sv. Križu. — Prenehalo je utrpati srce ge. **Lucije Bitenc** roj. Smolnikar. K večerni počitki bo poromala v sredo 22. t. m. ob 4 popoldne v Zal. kapelica sv. Nikolaja na pokopališču k Sv. Križu. Pokojnika zapušta hčerka Albina por. Cater in Mihaelo zeta Josipa Čatra in družno Smolnikar. — Pokojnikom bodi ohranjen blag spomin. Žalujemo svojim izrečemo naše odkritosrčno sožalje!

u— **Pogreb akademikov Pipana Tomca** in Strupija Janeza, ki so ju komunisti ubili lanske leto meseca septembra na Golem, bo v torek 21. novembra ob 15. uri na Zalah kjer ležita njuni izmučeni trupli. V primeru alarma bo pogreb pol ure po končanem alarmu. Po pogrebnem obredu na Zalah bosta pokojna akademika prepeljena vsak v svoj rojstni kraj na Gorenjskem.

u— **40-letni poroke** praznujeta danes 21. t. m. davčni inspektor v pokouju gosp. **Aleksander Hruška** in njegova družica **Gabrijela** iz ugledne in napredne družine Grebenčevih iz Velikih Lasč. Jubilantoma prisočno čestitamo in jim želimo obilo zdravlja zadovoljstva in še mnogo let srečnega zakona.

u— **Parastos za našo mamico pok. gospo Marijo Sugličevo** bo v sredo dne 22. t. m. ob 9 zjutraj (v primeru alarma ob 4 popoldne) v pravoslavni cerkvi. — Sugličevi!

u— **Kako je z nakazovanjem cigare** pred 13. novembrom? Naročniki nam piše: Tobačne izdelke sem na svojo karto kupoval običajno enkrat v mesecu. Največkrat dva do tri dni po 15., da sem tako dobil naenkrat vsaj mesečno količino. Tudi tokrat sem se v soboto oglašil pri svojem trafikantu, ki mi pa za odrezke pred 13. t. m. ni hotel dati cigarete po starih obrokkih, temveč samo po 2 cigareti, češ da sem pravico do starih obrokkih izgubil, ker nisem cigarete pravočasno dvignil. Ker je takih primerov več, prošimo monopolsko upravo, da izpla potrebno tolačenje, da ne bodo kadilci oškodovani.

u— **Nagrade vestnim proizvajalcem mleka**. Pokrajinski prehranjevalni zavod je po prvem polletju veljavnosti svoje navedbe oškodovanja z mlekom nagradil tiste proizvajalce mleka, ki so vestno izpolnjevali svojo dolžnost. V oktobru je med nih razdelil okoli 15.000 kg soli po maksimalni ceni. Dvajsetim najboljšim v vsaki občini je brezplačno razdelil 11.000 cigarete. Ker je proizvajalnih občin 11, je bilo tako razdeljenih nad 120.000 cigarete. Sol bodo vestni proizvajalci mleka dobivali tudi v bodoče. Od 1. oktobra dalje prejema redni mesečni obrok močnih krmil samo tisti proizvajalci, ki oddajajo zadostne količine mleka.

u— **Osnutki za zasilni drobiž**. Pomanjkanje drobiža je pripravilo mestno županstvo do misli, da bi Ljubljana sama izdala za svoje potrebe zasilni drobiž. Pobuda je bila odobrena tudi na nadzornem mestu in ko je županstvo razpisalo natečaj za osnutek, ter obljubilo za najboljšo lepo nagrado, je v določenem roku dobilo dva osnutka, ki sta jih predložila inž. arh. Gizele Sukljevič in mestni stavbenik Dušan Svetlič. Osnutka obeh sta ocenjevalno komisijo zelo zadovoljila in mestno županstvo ju je odkupilo in nagradilo z nadvižjo nagrado. Načrt, da bi dobili zasilni drobiž za Ljubljano, pa bo bržkone razširjen. Drobiž je namreč prav tako kakor v Ljubljani potreben tudi podeželju. Verjetno je, da bo načrte mestne občine prevzela Hranilnica Ljubljanske pokrajine in izdala zasilni drobiž za vsa pokrajina, kakor je že izdala denarne nakaznice za višje zneske.

u— **Mestna vrtnarija pospravlja**. Oni den smo zabeležili, da so iz raznih mestnih parkov odpeljali klopi. Mestna vrtnarija, ki hrani te klopi, pa pospravlja tudi dru-

god. Ona skrbi tudi za čolnarno v Tivoliu. S 15. t. m. je čolnarno zaprla. Kakor je znano, je bila čolnarna po več letih iztoč obnovljena in je nudila mladini mnogo veselja. Čolni so bili po določenem redu zasedeni od jutra do večera.

u— **Jug je odnesel sneg**. Včerajšnja izprememba vremena nam je prinesla po dolgem prvi snežni dan. Proti poldnevju je zapihal jug, ki je kmalu pobral še zadnje ostanke snega.

TRGOVINA „OGLED“ LJUBLJANA, MESTNI TRG SIEV. 3

(Vhod skozi vežo)

NAKUP in PRODAJA vsakovrstnih rabljenih predmetov. — Posamezne komade pohištva, spalnice, kuhinjske in pisarniške opreme, umetniške slike, preproge, otomane, žimnice, posteljno perilo, globoke in športne vozčke, porcelan, steklenino i. t. d.

u— **Pri združenju razdeljevanju** neke so ljubljanski mesarji po navodilih Prevoda razdelili približno 2250 kg zaseke za mesec december. Po količini oddane zaseke sodeč ima Ljubljana sedaj nad 30.000 prebivalcev.

u— **Opozorilo vsem lastnikom gozdnih parcel** v Štepanji vasi. Na podlagi vročenih pozivov od prevzemnika predel za novo izmero v K. O. Štepanja vas, ing. Abram Edvarda, poob. geodetsko-kult. tehn. inženjerja v Ljubljani, Dunajska c. 1a-IV (palača Krelićne banke), bi morali lastniki vkopati mejnike na svojih parcelah najkasneje 14 dni po izvršenem ogledu meja. Ker do danes večina mejnikov še ni vkopanih, opozarjam vse lastnike, da to izvršijo najkasneje do prihodnje sobote, t. j. 25. novembra t. l., ker se bo po tem roku izvršil komisijonalni ogled mej in bodo mejniki, ki bi ob tej priliki manjkali, vkopani po podjetniku na račun prizadetih posestnikov. K vsakemu vkopnemu mejniku naj se postavi količek, ki bo vsaj 30 cm nad terenom in najbližja stoječa drevesa naj se označijo (olupijo) tako, da se bo mejnik tudi v slučaju zapadlega snega brez daljšega iskanja in izgube časa takoj našel. Mejnike si lahko lastniki nabavijo pri gosp. Černe Antonu Štepanja vas, Litijska cesta 34, ing. Abram Edvard.

u— **Sprejemajo se redni dijaki** in privlačni srednjih šol k dnevnemu pouku iz vseh predmetov. Istotam se vrši pouk za učenje ljudskih šol. Informacije: »Korepetitorji«, Mestni trg 17/I.

u— **Prijave za zgradinaro za davčno leto 1945**. Sindikat hišnih posestnikov opozarja hišne posestnike, da se morajo prijave dohodkov od zgradb za leto 1945 vložiti do 30. novembra t. l. Pojavila in tiskovine se dobe v tajništvo sindikata, palača Bata, II. nadst.

u— **Za staro in onemoglo** v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je stalni veliki dobrotnik, gospod Nemenz Viljem, ravatelj pivovarne Union, kot vsako leto spet podaril 2000 litr. Mestno županstvo izreka g. ravatelju Nemenzu za velikodušno dobrotbo najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih, zlasti se mu pa zahvaljuje tudi za dobri zgled.

u— **Učite se strojeplaji!** — Novi tečajji pričenjajo 20. 21. 22. novembra. Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu. — Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer dogovorno in po želji obiskovalcev. — Učni na zmeru. Povpisanje dnevno. Prospekti: Trgovsko uličiše »Christofov učni zavod, Dombranska 15.

u— **FORMICOT PASTILE ZA DEZINFEKCIJO** UST IN GRLA dobite v lekar nah.

KINO MATICA	Telefon 22-41
Bavno veledelo	
IMMENSEE	
Kristina Söderbaum, Carl Raddatz, Paul Klinger	
Predstave ob 16. in 18. uri	
KINO SLOGA	Tel. 27-30
Opereta, polna J. Straussovih melodij	
NOČ V BENETKAH	
Lizzi Walmtiller, Heidemarie Hatheyer, Harald Paulsen	
Predstave ob 16. in 18. uri	
KINO UNION	Telefon 22-21
Zabavna komedija	
DVOŽIVKA	
Hilda Kralh, Mathias Wiemann	
Predstave ob 16. in 18. uri	

Zatamnitev od 16.50 do 6.50

Iz Novega mesta

Orkester na delu. Po dolgem času se je zbuil naš orkester, ki bo s tekočim tednom začel zopet z rednimi vajami. Orkester šteje 16 oseb, izmed katerih bodo nekateri godbeniki sodelovali tudi pri znanstvenemu »jazzu«. Nestrpnost pričakujemo prvega nastopa. Kakor čujemo, se bo istočasno predstavljal tudi pevski zbor in dramska družina. Vsem počrtovalnim sodelujočim že vnaprej hvala za trud. V lanišnjih časih je žrtev idealistov res vredna vse pohvale in javnega priznanja, saj jim je vse plačilo — uspeh dela samega. Zahvala pa gre tudi agilnemu novomeškemu komisarju dr. Vrn'k Maku, ki je dal pobudo za vse kulturno delo in stoji sodelujočim zvesto ob strani, kolikor mu pač dopušča naporena služba. Čisti dobiček vseh prirediteljev je namenjen za zimsko pomoč vsem potrebnim.

S štalerskega

V Gradcu so pokopali nedavno tistega župana iz St. Jurja pri Celju Albina Gilma. V imenu pokojnikov sodelavcev se je poslovil od Gilme član stranke Hajk, vidni svetnik dr. Reickel pa mu je »pr govoril poslovilno besedo v imenu upravnih obast. Končno se je zahvalil pokojniku za njegovo delo na županem položaju predstavnik okrožnega vodje Kindlhofer.

Z Gorenjskega

Celovski župan je izdal odredbo o omejitvi uporabe plina. Nareba do oia da smejo gospodinjstva z eno osebo uporabiti na teden do 3 kubične metre plina, go. podinjstvo z dvema osebama 4 kubične metre, go. podinjstva s tremi osebami 6 kubičnih metrov, gospodinjstva s 4 ali 5 osebami 8 kubičnih metrov, gospodinjstva s 6 do 7 osebami 10 kubičnih metrov, gospodinjstva z 8 in več osebami pa 12 kubičnih metrov plina na teden. Izpolnjevanje predpisov se bo strogo kontroliralo.

Glabeno združenje za Korosko v Celovcu je priredilo dne 15. t. m. svoj letošnji p. vi večer komorne glasbe. Produkcija je pokazala lep napredek gojenec celovškega konservatorija. Nastopili so gojenci na k. virju, na braču ter z nekaterimi pevskimi točkami.

V Celovcu so umrli: 50letni posestnik Gregor Vakovnik, 47letni tesarjeva ž. na Anica Brodnikova, 67letni vrtnar Anton Safferthal ter 3letni delavec sin Janez Primig.

Smrt koroskih rojakov. Na zapadnem bojišču je doletela smrt naddestnika H. gona Kraigherja iz Podlublja. Na vzhodnem bojišču sta padla četovlja Erik Hribar in Maksimiljan Kompoz iz Celovca.

Ukradene živilske nakaznice. Po e. bni senat deželnega sodišča v Celovcu je pozval na odgovor dve ženski in dva m.ška zaradi črnoborzijskih opravkov z živilskimi nakaznicami. Nameščenska prehranjevalnega urada v Feldkirchnu Marija Pibrova, je izmaknila v svojem uradu večjo množico nakaznic za meso, kruh in sladkor. Oddala jih je šiviji Ani Lešancovi iz St. Ruperta, ki je nakaznice deloma sama uporabila, deloma pa jih oddala bratoma Adolfu in Jakobu Podbevšku, ki sta nakaznice prodajala naprej. Vsi štije imenovani so bili zaradi tega ovadeni državnemu tožilstvu in sodišče je obdolo Pibrovo na 4 leta, Lešancovo na 3 leta, Adolfa Podbevška na 5 let, Jakoba Podbevška na 3 leta ječe.

Obsojen tat. 21letni Antonio Brandi je okradel svojega delodajalca v okolici Marjinega Celja na ta način, da je vlomil v stanovanje ter odnesel iz zaklenjene omar 2.000 mark gotovine, več kosov obl. ke, uro in nekaj nakita. Mož s svojim plenom ni prišel daleč. Polcija ga je prišla, celovško sodišče pa ga je obdolo na poldrugo leto ječe.

Iz Gorice

Predavanje o Gorici in Furlanji. Te dni je imel dvorni svetnik prof. Zimmermann pred številnim goriskim občinstvom poučno predavanje o Gorici ter Furlanji. Predavanju sta prisostvovala tudi gorški nemški svetovalec ter zastopnik nemške vojske.

Novo tobačne nakaznice, veljavne za november, prejmejo te dni gorški potrošniki. Pri prevzemu novih nakaznic je treba vrniti ok. rske.

Delavčeva smrt pod avtokarjem. V b. žini zavetišču Sv. Jožefa v Gorici je povozil avtokar, ki je pridrvel iz Šempetra, 39letnega delavca Petra Kulota, ki je bil pri priči mrtve. Oblastvi razčiščejo krivdo.

Nezgođe v Gorici ter okolici. 21letni kmetovalec Franc Kravanja iz Bova je našel

razstrelivo, ki se ga je ogledoval. Sledila je eksplozija. Kravanja ima več poškodb — 18-letna Vera Perc si je pri delu ranila desnico. — Desno nogo ima poškodovano 16letni Angel Coter iz Garbaldjeve ulice 6. Levo nogo si je zlomil 11letni Renat Singh z Don Boskijeve ulice 24. — Ponesrečenci se zdravijo v gorški bolnišnici.

Iz Trsta

Umrli je polkovnik Barnbeck. Dne 25. oktobra je umrl v nekih azaretu po do. gotrajni boleznii imejel vitoškega kr. ž. polkovnik Barnbeck v Trstu je bil polkovnik Barnbeck znan kot poveljnik svoje grenadirske polka. ki je bil nastanjen pretekle jesni in zimo v Trstu. V kritičnih dneh po 13. septembru je polkovnik Barnbeck na področju urške pokrajine vzpostavil red in mir ter očul Trst ter njegovo zaledje pred trpljenjem in strahotami upornikov.

Beleznica

KOLENDAR

Torek, 21. novembra: Darovanje Device Marije.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Immensee
Kino Sloga: Noč v Benetkah
Kino Union: Dvoživka
Kino Moste: Samo ti.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Rosljeva cesta 1; Bahovec, Kongresni trg 12; in Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Zatamnitev od 16.50 do 6.50

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Torek, 21. nov.: ob 16.30: Kar hočete. — Red A.
Sreda, 22. nov.: ob 16.30: Življenje je lepo. Red B.
Četrtek, 23. nov.: ob 16.30: Kar hočete. — Red D.

Shakespeare: »KAR HOČETE«. Prevod: O. Zupančič. Vsebinsko prinaša ta ljubezna, segava veseloljna komedija, ki nastane na znamenjavi oseb. Klasični komični tip nosijo deljenje. Godi se v ilirskem mestu in na bližnje morski obali. — Režiser: prof. O. Sest. Scena: ing. arh. E. Franz.

OPERA

Torek, 21. nov.: ob 16.30: Mignone. Red C.
Sreda, 22. nov.: ob 16.30: Clivia. — Red Sreda.
Četrtek, 23. nov.: ob 16.30: Jenufa. Red Četrtek.

Thomasova opera »MIGNON« ima za prevladujočo noto motiv hrepenanja, ki je prikazan v glasbi in libretu v raznih stopnjah in menjavah. Domovinska, očetovska in mlada ljubezen zaljublencev sta prikazani v mojstrski obliki. Režiser in ko. reograf: P. Golovin. Scenograf: ing. E. Franz.

Dodajniška skupina Jadranske Primorje RADIO LJUBLJANA

TOREK, 21. NOVBEMBRA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.10: Jutranji koncert. Vmes: 7.30—7.40: Poročila v slovenščini. 9.—9.10: Poročila v nemščini. 12.—12.30: Napovedi sporeda — nato: opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini, poročila o položaju in poročila v slovenščini. 12.45—14.—14.15: Koncert za razvedrilo — Radijski orkester vodi D. M. Sijancec. 14.—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Od dveh do treh — šare meh. 15.—17.: Prenos osrednjega nemškega sporeda (Glasba). 17.—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15 do 18.30: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Popoldansko kratkočasje. 18.30 do 18.45: Pregled sportnih dogodkov (nem. in slov.). 18.45—19.: »Zdravniška ura« — ing. Hočvar Josip: Toplotna izdatnost živil in način prehrane. 19.—19.30: Slov. ljud. izdaja. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.: Aktualno predavanje (prenos). 20.—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.15: Komorna glasba. — Dunaj pozdravlja Ljubljano. — Ljubljanski komorni trio: A. Dermalj, viol.; Č. Sedlbauer, cello; M. Lipovšek, klavir; solist: Adolf Zupanc, cello; pri klavirju: Marjan Lipovšek. 22.—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—23.: Plesni orkester vodi M. Vodopivec. 23.—24.: Prenos osrednjega nemškega sporeda.

tudi prav koristno, »da se spoznavanje slovenskega slovnega kar najbolj razširi in poglobi, k čemer bo vsekako doprinesel tudi ta prevod »Jurija Kozjaka«.



Dr. Ferdinand Kolednik l. 1939 v Franciji

Po teh načelno značilnih besedah predstavnika hrvaške katoliške usmerjene kritike je natisnjena iz prevajalčevega peresa več kakor tri strani obsegačo biografija Josipa Jurčiča. Pisec označuje prevajalčeve pisateljske začetke in ne predstavlja hrvaškemu bralcu značaja in pomena celotnega Jurčičevega dela, naveda pa lepe besede, ki jih je zapisal o »Juriju Kozjaku« član Francoske akademije Georges Goyau. Svoj sestavek sklepa takole: »V želji, da tudi naš bratski Hrvat-

ski narod spozi delo slavnega slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča, naj ob stoli obletnici njegovega rojstva dam Hrvatost na najlepši biser med Jurčičevimi spisi; ne najlepši po slovstveni vrednosti, marveč po vsebini, ki nas bo globoko pretresla, zlasti se v današnjih dneh, ko nam izginjajo toliki sinovi, ugrabljeni prav kakor mali Jurij...« V dostavku ob koncu knjige predstavlja dr. Kolednik hrvaškemu bralcu cistercijski samostan v Stični, osemstoletno kulturno delo belih menihov, ki je dobilo prav v Jurčičevem »Juriju Kozjaku« tako živo in presrčno priznanje.

Ob priliki izida dr. Kolednikovega hrvaškega prevoda »Jurija Kozjaka« sem z užitkom prebral tudi njegov l. 1938. izšli francoski prevod istega Jurčičevega dela. Dr. Kolednik, posvetni duhovnik šibeniške škofije, je izšel iz šol cistercijskega reda in v posvetilu francoskega »Jurija Kozjaka« (Georges Kôziak, janssire Slovene, Malsou d'Éditions J. Dupuis, Flis et C., Charleroi-Paris) se zahvaljuje cistercijskemu v Rajhenburgu, ki so ga naučili francosčine in ki jim je dolžan zahvalo za vse. Tako je prevajalčeva posebna ljubezen do Jurčičevega mladostnega dela tesno združena z vezmi, ki spajajo dr. Kolednika z belimi menihi. Medtem je naš prizadevni prevajalec pripravil tudi še italijanski prevod »Jurija Kozjaka«. Nadeja se, da pride to delo kmalu na svetlo v Dantejevem jeziku, kakor ima prevajalec v rokopisu še srbsko verzijo svojega hrvaškega prevoda, saj je slednji — kakor je umljivo — povsem prilagojen novim pravoslavnim in pravoslavnim zahtevam hrvaškega jezika. Zvesta služba Jurčičevemu imenu in delu pa gre pri dr. Koledniku še dalje: popravil in moderniziral je starejši Vodopivec prevod »Desetega brata« v nemščino; tako pripravljen rokopis še čaka založnika.

Pri nas so bile že ponovno zabeležene besede, s katerimi je znameniti zgodovinar in dosmrtni tajnik francoskih nesmrtnikov Georges Goyau spremil v kulturni svet svoje domovine dr. Kolednikov krasni prevod Jurčičevega romana o slovenskem janičarju. Manj je znano, da se je o »Juriju Kozjaku« ugodno izrazil tudi slavni francoski pesnik Paul Claudel, ki je izrekel v svojem pismu prevajalcu tole laskavo sodbo: »Prebral sem z velikim užtkom in zanimanjem Jurčičev roman, ki ste ga Vi prevedli. Roman je poln naivnosti, barvitosti, razgibanosti in mikavnosti ter bo zadržno imel pri mladini uspeh.« V »Revue des Lectures« je pisal o njem abbé Bethlehem in izjavil med drugim: »Povest... bo ugajala, o tem smo prepričani, mladini... dorasli pa najdejo v tem tujem besedilu

SPORT

Dve neceli tekmi, dva cela gola

Mladinska tekma prekinjena, tekma I. moštev spreminjena v prijateljsko

Ljubljana, 20. novembra.

Kakor nalašč tega domačega nagrađnega turnirja za Mergenthalerjeve žoge kar ni moglo pravi do pravega zaključka. Ko je sredi tekmovalja začel turnir dobivati obliko jare kače in se so posamezna srečanja vrtela vse prepočasne in premalo zanimivo, je turnirski odbor na tih in glasne želje udeležencev in obiskovalcev posegel po radikalnejših ukrepih, da bi bile nagrade slednjim vendarle razdeljene in bi domači nogometaši dobili za svoj pogon novo in drugačno gibalno. Tako so prireditelji nekatero tekmo kar brez boja in le tako je prišlo, da je bil že za večer napovedan dvojni finale v tem domačem tekmovalju, ki naj bi bil odločil, kdo izmed udeležencev med seniorskimi in mladinskimi moštvi naj bi zasledil obe prvi in drugi mesti, saj so bila vsa ostala do tedaj že dokončno oddana.

Splošnemu zadovoljstvu med sportnim občinstvom, da se je vse zasukalo tako, smo se že med tednom pridružili tudi mi in prav nič ne pretiravamo, če trdimo, da je precej tudi naše zasluge, da je bilo za ta zadnji nastop štirih najboljših enajstoric v seniorski in juniorski konkurenci med prijatelji nogometa.

zelo živahno zanimanje

Na igrišču Ljubljane, ki so ga vsekakor mogli odpreti šele s kratko zamudo brez krivde prirediteljev, se je zbralo do pričetka glavne tekme skoraj 1500 gledalcev, ki so po mnogih znakih računali z enim najboljših sporedov iz domačega nogometnega repertoarja. Toda dogodki pod nebom so prirediteljem to podprekizali račune, toda na srečo ne glede finančnega uspeha, ki je bil verjetno še dovolj zadovoljiv, temveč predvsem glede sportnih nagibov, saj je bil ves spored okrnjen na dve neceli tekmi, od katerih pa nobena ni dala odgovora na ono čudovito vprašanje: kdo bo prvi in kdo drugi? Mladinsko srečanje med Mladiko in Vičem je moralo biti 9 minut pred koncem prekinjeno, začetek dvojnega I. moštev Ljubljane in Iztoke pa se je toliko zakasnil, da sta se vodstvi klubov namesto finalne nagrade rajši odločili za prijateljsko tekmo, ki je bila zaradi časovne stiske skrajšana na 2x35 minut. Ta okrnjeni spored gotovo niti zdaleka ni mogel nadomestiti onega pravega, toda po splošnem razpoloženju sodeč se je občinstvo navsezadnje le razlo brez nejevolje, saj je sredi ropotajočega vduha in vsakdanjih posebnih skrbi le doživelo skromen sportni dogodek, ki že sam po sebi zasluži svoje posebno mesto v nedeljski domači kroniki.

Vik — Mladika jun. 1:0 (1:0)

Napovedani dvojni spored se je začel z mladinsko tekmo med Mladiko in Vičem, torej onima dvema moštvoma, ki sta že enkrat odigrali enako tekmo z izidom 1:0 v korist Mladike, kar pa zaradi formalnosti ni obveljalo. Že ta okoliščina je vili igralcem obeh strani toliko volje in elana, da je bilo mogoče zastopnike obeh klubov kar veseliti gledati, s kakšno verno so se ponovno zagrizli v to borbo. Pri tem so imeli Vičani kot fizično krepkejši na nekoliko težkih tleh precejšnjo prednost, Mladika pa se je s tehnične strani pokazala daleko bolj podkovana in je v glavnem tudi imela prvo besedo na igrišču. Kakor že tolikokrat med takimi nasprotniki, se je tudi v tej tekmi zgodilo najmanj pričakovano, da je pri enem redkih prodorov viškega napada izredno gibčni in najmanjši igralec na igrišču — Muri mu pravijo — spretno izkoristil slučajno lepo priložnost, ukanil se nasprotnega vratarja in mimo njega poslal usnje v prazna vrata. To je bil edini gol tega srečanja, ki je padel še v prvi polovici tekme, medtem ko po zamenjavi prostorov Mladika kljub vsemu prizadevanju in ponovnemu blokiranju viških vrat ni mogla doseči niti izenačenja. Na ta edini gol so Mladikarji pritiskali tem bolj, ker bi bili tudi z neodločenim izidom obdržali svoje dosedanje prvo mesto in prejeli najlepšo nagrado. Toda včeraj Mladiki ni šlo... Kakor rečeno, je 9 minut pred koncem posegla v dogodek na zelenem polju sirena in Vič bo moral pri prihodnji priložnosti čuvati še nadaljnjih 9 minut.

V zaključku naj mlajši odstopijo sedeže starejšim, zdravi bolnikom in moški ženskam, saj to je eno osnovnih pravil dobre vzgoje!

Zavedajte se, da če v devet in devetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izzivajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

Peter J.

Njen prijatelj

Že v prvih razredih gimnazije se je razlikovala od svojih sošolk. Tih, sama zase, toda izredno nadarjena in marljiva, se splošno ni imela mnogo prijateljic. Sovrstnice so pod zavestno čutila, da je niso vredne, da je drugačna od njih, nekaj posebnega, nezamisljivega. Na tihem so jo občudovali in spoštovali, obenem pa so bile nanjo jezne, ker so vedele, da je ne bodo nikdar dosegle, da ne bodo nikdar prodrele v njen svet.

Tudi ona je podzavestno vedela, da jo loči globok in širok prepad od njih, da živijo v drugem, njej neznanem in neprijaznem svetu. Zato se je zmeraj bolj oddalila od njih, zmeraj bolj tih in sama je bila, zmetelj bolj zamišljena.

Marsikateri so se ji tovaršice posemehale, ker se ni zmenila za njih, ker je bila njihov svet zanje toj in nepriznani, in marsikateri so jo iz zavisti piko žale, ker je bolje odgovarjala na profesorjeva vprašanja kakor one.

Tudi ocer je bilo njeno življenje nenavadno. Roditelj sta ji izkazovala izjemno ljubezen, kar preveč, da sta jo nehoti in nevede trimzila. Skrb za njeno srečo, za njeno bodočnost jima je krajšala življenje. Obdajala sta jo z vso nežnostjo, z vsem pozornostmi in ji je tekla leta nežne mladosti, dokler ni dovršila srednje šole. Bila je odličnjakinja

minut večerj doseženi obratni izid razveljavljene prve tekme z istim nasprotnikom. Tekmo je sodil g. Safonik.

Glavna tekma, ki je bila, kakor omenjeno, spreminjena v prijateljsko, se je začela ob 15.25 in je trajala brez odmora 70 minut.

Ljubljana — Izток 1:0 (1:0)

Medtem ko je Izток imel za ta nastop zbrane vse najmočnejše moči, je Ljubljana nastopila deloma okrnjena (brez Pepčka in Volavška), deloma pa z vidno poškodovanimi igralci (Pilej), ki niti za silo niso izpolnili nalog na svojih mestih. Izток se je kljub prijateljskemu značaju igre lotil dela z vso svojo že tradicionalno voljo in udarnostjo ter je precej dolgo vzdržal igro odprto in čisto enakovredno. Polagoma pa so le začele prihajati na dan boljše kakovosti belo-zelehi posamezniki, med katerimi je bila posebno koristna kriska vrsta, pa tudi poškodovani Hacler s tovariši iz prve vrste ni bil skoraj nič manj nevaren kakor v tekmah v polpreteklih dnevih. Posebno Smole na levem krilu je dal celi vrsti Iztokovih igralcev mnogo odgovornega posla. On je bil tudi, ki je v 26. minuti prvega polčasa iz prostega strela zadell v mrežo in obenem že tedaj postavil rezultat dneva.

V drugi polovici tega srečanja je splošna slika igre močno obledela in potekala večinoma v brezplodnem nabljanju po igrišču ali pa medsebojnem igračkunju posameznih igralskih skupin. Kljub temu pa se mora priznati, da je imela Ljubljana že v prvih 35 minutah, pa tudi pozneje še nekajkrat, dovolj več kot zrelih pozicij, da bi bila ta najtesnejši izid lahko najmanj potrjena, Iztokovi pa so streljali malo in slabo. Prav gotovo pri mnogih zamujenih priložnostih ni bilo brez vpliva, da so se vsi v dresih zavedali, da bo treba za pravo odločitev glede razdelitve tako dolgo pričakovanih nagrad nastopiti še enkrat in pregristi to tekmo ponovno — od začetka do konca. V splošnem pa je igra po vsem vsem obeležju čisto spadala v okvir devetega ali desetega termina v tem tekmovalju in včerajšnje tretje novembarske nedelje v domačem nogometnem okolju.

Tekmo je sodil g. Dorčec, s čigar odločitvami tudi niso bili zadovoljni vsi, čeprav na izid niso vplivale niti posredno.

Dvojni finale za žoge je torej odločen do prihodnjik, nogometna bilanca ljubljanskih nogometašev pa izkazuje včeraj ob prav lepem obisku samo dve neceli tekmi z dvema levima goloma. Tako torej niti oni, ki radi stejejo zgoditke, niso prišli pošteno na račun!

Nekaj iz nogometne teorije

V nogometu, ki je priznana težka sportna igra, samo taktika in tehnika, če sta združeni v enem moštvu, zagotavlja uspehe. Enajst igralcev tvori nogometno moštvo. Do uspeha ne bi prišli samo s tehničnim znanjem, če njihova igra ne bi bila zgrajena po smotnih načrtih. Tehnika sama ne zadostuje, prav tako pa za uspeh ni zadostna sama taktika. Dovesnost obeh pa oblikuje vsaj zenačeno enajstoročje, ki ji slednjič v večini primerov uspeh le ne more uiti.

Taktika temelji v glavnem na posebni povezanosti in na posebnem gri pri nasprotnemu moštvu. Tukaj je treba kriti krilo, tamkaj je težče igre pri napadalu, nekatero moštvo najsi pušča nasprotnika v ofensivno, drugo spet stremi za tem, da b' s hitrostjo prišlo do cilja, itd.

Napad je najboljša obramba, takšno bi moralo biti glavno pravilo za vsako nogometno sestavo. Močan napad je več vreden kakor slaboten obrambni sistem. Ta trditve postane bolj umljiva, če se zavedamo načela, da mora napad zmerom zabiti dva gola za en nasprotnikov zgoditek. Smotno dela oni, ki si osvoji določeni sistem in ga dosledno izvaja. Pri tem je zelo važno pridobivanje prostora, ah z drugimi besedami prostost gibanja. Zaradi tega v d'vmo pri igri moštva, ki zelo forsna napad, da ma žogo vedno daleč pred seboj. Dolgi predložki odprajo nasprotnikovo obrambo, ustvarjajo prostor za napad in pošiljajo napadalca hitro v nevarno bližino nasprotnikovih vrat. Ta »leteč« načn skupne igre se lahko izvaja tudi v širino. V tem primeru je odpor še večji v sredini igre in napad ima še večjo svobodo gibanja.

Skupna gra moštva je eden pogojev za uspeh, vendar je včasih prevelika skupnost tudi nepotrebna n lahko tudi kvarna Res je, da je takšen nogometni sport lep za oko, toda koristi navadno ne prinaša (zagrebški HASK je v tem pogledu klasičen primer moštva z

in njeno znanje je bilo v marsičem mnogo večje kakor pa tisto, ki ji ga je nudila šola. Z dovršitvijo gimnazijskega učenja se je svojimi prijateljem še bolj oddaljila. Nikakor se ni mogla sprijazniti s svetom. Vse preveč strahot in neresenih vprašani poln je vstajal pred njo, ves mrzel in trd. Dolgo je samevala brez prijateljic in brez prijateljev. Nič se ni zmenila za modo. Oblačila se je po svoje, praktično in preprosto. Bujni lasje so se ji usipali na ramena in njena dovršena postava je vzbujala pozornost.

Nekoga dne pa ni bila več sama. Dobil je prijatelj. Nenavadnega med njegovimi vrstniki, kakor je bila sama nenavadna med svojimi vrstnicami. Šla sta vstric, ona visoko vzvrnana, on upognjen in tih s povešeno glavo. Ljudje so postali in gledali za njima. Murskio je zvonil z glavo, tu pa tam je v očeh zagorela zavist.

Potem sta bila vsakdan skupaj. Zvesto jo je spremljal in se ni zmenil za nikogar kakor tudi ona ne. Šla je vzvrnana in on je tih povešal glavo ob n. Ljudje so se ustavljali in gledali za njima, se posmehovali, ročevali in majali z glavami. Ona je vedela, da ji bo do smrti zvest, da mu je zvestoba preročena. Da je ta lepa lastnost njegovega rodu tudi nam svetel vzgled. Delila je z njim dobro in slabo, in v njeni mračnari duši se je porajal sklep. Počas, toda vztrajno in neizprosno se je ponajal, dokler se ni »oblikoval« v strahotno stvarnost.

Nič več ni ni videti. In zaman ju b' do leta e' oči.

»lepos, toda nekoristno gro). Za uspehe po tej poti so sposobna res samo velika moštva. Kjer sta združeni obe vrsti stila, dobra taktika in solidna tehnika, le tam je podlaga za največje in tudi zanesljive uspehe. IFC Nürnberg in Schalke 04 sta znanj nemški moštvi, ki sta s smotno g'oj tvirjo teh načel večkrat dosegla čast nemških državnih prvakov ter se tudi mmo tega ponasata z neštetiimi lovnokami na domačih in tujih igriščih.

Mlado Jutro

Mara Tavčarjeva:

Igranje — potovanje

»Ker imamo mi denarčke pet cekinov, tri dolarčke, pojlimo zdaj malo v svet v dalje šel bo nas polét.

Predno pa na pot zletimo se še malo pogostimo, daj, poklič ti Lizo, da nam brž pogrne mizo.

Peter, kam nas bo odnesel veter?

»Tja dol v črno Afriko, čez puščavo Sahara, kjer kamel so karavane, palme, datelji, banane in pa sveta reka Nil, v njej se ziblje krokodil, v oazah bomo počivali in Arabce vpraševali, kako je tam, kako jim gré, če leva se močno boje, kam šle žirafe bi, gazele, če v Afriki ne bi živlele, kam šel bi stari nosorog, če ne bi našel tam okrog še vroče džungle in močvirja, če bati se nam je vampirja, tarantel in termitov, muhe tae-tae in moskitov. Če takó bi vpraševali, to bi nas nazaj nagnali.

Peter, kam nas bo odnesel veter?

»Tja do rta Dobre nade, da nam prej pogum ne vpadé. Afrika je huda reč, vroča, kakor krušna peč, tam je leva silna moč, šakal laja v temno noč, zebra, noj je, antilopa, ki ni v hitrem begu skopa, leopard in kakadu, gnu in rožnat marabut, nilski konj in sivi slon bi napravila poklon, orang-utan in gorila sta živalstva vesela.

V pragozdovih so drevesa, stvarstva divnega čudesa, opic v krocnjah je nebroj, ptic prelepih pisan roj.

Tam bo naša dobra volja, kjer so diamantna polja, da bi bila sreča vira in se zemlja nam odprla, našli bi prežlahtni kamen, ki ima v sebi sončni plamen, joj, to bi nazaj hiteli vso Ljubljano bi objeli.

»Kje, otroci, ste hodili?«
»V črni Afriki smo bili, tam je divna panorama!«
Rekla pa takó je mama:

»Naj bo črna, ali bela, da vas, deca, bom vesela, Jana ročno delo v roko, Stana brž po krušno moko, Mira s koškom po špinačo, Lado, ti pa v kraj igračo, Milan bo napasel zajčka, Zora k putkam gre po jajčka.«

»Peter, kam nas bo odnesel veter?«

»V hipu kar na vse strani, kamor mamica veli!«

Za vedno nas je zapustil naš ljubljani mož, oče, brat, stric in svak, gospod

Rudolf Zrimšek

višji davčni kontrolor

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek 21. t. m. ob 4. uri popoldne z 21. kapele sv. Franciška, k Sv. Križu.

Ljubljana, 20. novembra 1944.

Globoko žalujóci:

FANCI, rojena MOČNIK, žena; STOJANKA, MARICKA hčerki ter ostalo sorodstvo

Zahvala

Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob bridki izgubi našega nadvse ljubljeneega s'na, brata, svačka in strica, gospoda

Weissa Otmarja

izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo g. komandantu Grada, stotniku Kočevarju, g. sanitetnemu referentu dr. Graparju, 28. domobranski četi, g. zdravnikom in kolegom, pevcem-domobrancem za ganljivo petje, vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem, prav vsem, ki ste nepozabnega pokojnika v takó lepem številu spremlili na njegovi poslednji poti.

Sv. maša zadušnica bo brala v sredo 22. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, Dunaj, 20. XI. 1944.

ZALUJOČI OSTALI

Mali oglasi

Službo dobi

PRODAJALSKO s daljšo prakso v trgovini mešane blage, sprejemam Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 30687 la

POSTREŽENICO, marljivo, skrbno za popoldne. Zglasti se, prošim, od 14. do 15. ure v Tavčarjevi št. 2-I. denno. 30733 la

HLAPCA k vsem konjem, šče grahen podjelo. Polje se v ogl. odd. Jutra. 30817 la

OMARICO iz trideset let za kartoteko, prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31087-6

ZELEZNE POSTELJE in posteljne omarice z armaturo, ploščo prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31102-6

FOTOPARAT Voltalander, Brilliant in ameriški Kodak prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31104-6

JEDILNI PRIBOR brež prost, 26 komadov in alpski srebrni 16 komadov, prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31105-6

KOMISIJSKA TRG. Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča, prodaj: — moške ženske suknje in obleke, damske plašče in ženske volnene jame, moške škornje, unjene in suknene golenice snežke, galose, damske čevlje, blazine, kape, rjuhe, posteljne pregrinjala, otroške športne in globoke vozičke, električni ženski kolesa, električni kuhinjski rešo, likalnik svetilke za nočne omarice in za pisalne mize, petrolejke, umarjalnik in vrt. stroj za omejanje perila, radioaparate, gosli, tamburice, mandolini, klavire, citre, krilni in vzročni org. flaut, harmonike, klavirke, distonice in male za de. o. gramofone, kladke, garniture, damske torbice, unien kovčge, rute za posteljo, nože, zavese, medenine, keramične, aktovke, fotostarat, samovar, liker servis, ogledala, steklenice za sad. te drške, lekarniško pohištvo, mišček za orehe, sten boe in svetilke, ne ovratnike, dinamo svetilke itd. 31101-6

PSIČKO fototerioko, 5 tednov staro prodaj. Kobu u. 12. d. 14. ure 30705-6

VAJENEC želi nadaljevati učno do bo ključavničarstva ali kolestarske mehanike pri drugem moštvu. Pomoč be na ogl. odd. Jutra pod »Močan in zdrav« 30660-44

VAJENKA za fotografirsko obrt takoj sprejemam. Fotograf Šmartinska 4. 31099-44

ZIMSKE SUKNJE moške, Palmaston, pred vojno blago, prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31106-6

SVETILKE električne, za posteljne omarice, za pisalne mize in petrolejke, prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31107-6

IGRACE gugalni konjček, leseno dvočoko za deca, voziček, posteljno in banjo za lutke, orgle na meh in sekira, prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31108-6

USNJEJO JOPO damsko s krznenim ovratnikom prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31109-6

GOSLI mandolino, bisernico, klavir, harmoniko, klavirke, distonice in otroške, radioaparate, gramofone in plošče, prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31112-6

MODRO LIŠKO lepo, popolnoma novo, prodaj. Vprašati: Blei. welsova 21-I. 31122-6

ČRNO SUKNJO s krznenim ovratnikom ter modne hlače za manjšo postav. prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31123-6

SOBNO PEČICO na petrolej, dobro ohranjeno, ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31126-6

BRZO KOZO gospodine pesme, 9 mesecev staro, prodaj. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 31079-6

KRZEN PLASČ temnozelen prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31074-6

ZENSKE GALOSE in čevlje št. 38 ter črno, aktovke, uporabno za čevlje, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31080-6

SPORTNI PLASČ čista volna za 15 letne, ga ali za demo majhne postave zamenjam ali prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31039-6

PREŠITI ODEJICI in blazinici za dojenčke, dobro ohranjeno, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31040-6

BYLE SNEŽKICE od 2 let dalje zamenjam za gorjare ali za športne visoke čevlje št. 36-34 ali za smučarski drez za 14 letnega. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31041-6

JAPONSKI PRT namizni, ugodno, prodaj. Kongresni trg 13-I. 31084-6

ZIRKO ZNAMJE Nemške v vrednosti ora 2300 Mk (Michel) ter skoraj kompletno zbirko Jugoslavije, ugodno prodaj. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod št. 31093-6

JEDILNICO orehov les, prodaj. Na oglasni odd. Jutra. 31095-6

LEPO DARILO za gospoda in kompletni pisalni pribor, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31096-6

USNJEJO KOVČEG dobro ohranjen, primeren za zdravilke, babice ali železnice, prodaj. Vrhovcova 12. pri. čitje, levo (Tabor). 31129-6

MIKLAVZ DARLO lep grad s volji, zamenjam za drugo, igračo ali prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31042-6

ČRN PLASČ smek, dobro ohranjen, prodaj. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 31056-6

KLAV. HARMONIKO s 120 tati in 2 registri, ma, prodaj Križal. Bol. garka 17. 31057-6

MOŠKO OBLEKO črno, volneno in kukalo prodaj. Pučcinjeva 4, II nadst. levo. 31058-6

PIANNO — koraj nov prodaj. Be. šigard 13. Pegan. 31060-6

DAMSKI PLASČ črna, skoraj nova, poceni prodaj. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 31062-6

LIKER SERVICE razne vrste prodaj Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31103-6

PRODAM damsko športne rjave čevlje št. 41, damske visoke; srednje ploče skoraj nove št. 38 in tem novoro. usnjeno, skoraj novo, damsko torbico. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31131-6

PSA srednje velikosti, svežega, dobrega čuvanja, iscem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fečuvalj. 30639-7

PLASČEK za 6 do 8 letno, deklico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šeška. 31125-7

ZELEZNE PLASČE vetrne jopče in blago vetrne jopče kupi — Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31110-7

DAMSKO PLASČE ženske v modernih barvah, damo dobro ohranjeno, kupi Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31111-7

JEDILNE SERVICE kavne servise, skodelice krožnike, kozarke, kupuje stalno Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31113-7

GROMBY PLASČE moške in damske, kupi Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31114-7

PIANNO STROJE dobro ohranjene, boljše znanke, kupi takoj po najvišji cenji cenj tvrd k. »Everest« Prešernov. ul. 44. 31027-7

STIKLENICE različnih vrst, kupujem, na domu B. Guštin Vodnikova trg 2. 31038-7

ZNAMKE kompletne zbirke ali posamezne partije, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Znamke«. 30957-7

SLOV. KNJIGE dobro ter Li. Zvon, tudi boljši, leknike, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Li. Zvon«. 30958-7

RADIOAPARATE in različni radiomateriali, kakor zbirnice, klavir, na nane itd. stalno, kupuje po najvišji dnevni cenji tvrdka Everest, Prešernov. ul. 44. 31015-7

RJUHKE kipe in druge posteljno perilo, kupi vsako množico Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31077-7

GOJZERJE dečje, ženske in moške, galose, snežke in razno drugo otroško obuvajo, kupuje stalno Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31078-7

ZIMSKO PERILO za moške, ženske in deca novo in malo rabljeno, kupuje Hinko Privšek, Gradišče št. 7, nasproti dramskega gledališča. 31076-7

NALIVNA PERESA boljše vrste in dobro ohranjene, stalno kupuje tvrdka Everest. Prešernova ul. 44. 1431-7

ZELENO PUMPO za kolo, malo upognjeno, sem izgubil pretekli turek. Lepa nagrada. Na sloj v ogl. odd. Jutra. 31132-7</